

II. Rahatoimikamari.

Koska tärkeimmät niistä asioista, joita Rahatoimikamari on käsitellyt, ovat mainitut edellisessä osastossa, otetaan tähän ainoastaan seuraavat:

Tonttien
myynti.

a) Kaupungin kiinteän omaisuuden hallintoa koskevat asiat.

Osaksi erinäisten Kaupunginvaltuuston antamain ja edellä kosketeltujen valtuutusten, osaksi sen oikeuden nojalla, joka Rahatoimikamarilla ohjesääntönsä mukaan on julkisella huutokaupalla myydä kaupungin omistamia käyttämättömiä tontteja, möi Rahatoimikamari vuoden kuluessa järempänä mainitut asunto- ja tehdastontit, joista Rahatoimikamari kaupungin puolesta antoi kauppakirjat, sittenkuin niistä määrättyt kauppahinnat oli joko rahassa maksettu taikka suoritettu antamalla tonttiin kiinnitettyjä velkakirjoja.

Korteli N:o	Tontti N:o	Katu	Ostaja	Tontin ala m ²	Yksikkö-hinta Smk	Kauppa-hinnan määrä Smk
318	1	4:s linja Kalliossa	Merikapteeni F. S. Fock	1,359,443	17	23,110
310	33	2:n linja	Kauppaneuvos L. Borgström	1,734,600	12	20,815
126	12	Vuorimiehen-	Tehtailija G. V. Sohlberg	1,748,643	—	33,300
301	4	Oiko-	Asunto-osakeyhtiö „Hoppet“	1,104,426	—	17,700
301b	2	Hämeen-	Peltiseppä K. Kallio	1,832,525	25	45,813
283	2	Sörnäisten rantatie	Finska Elektriska Aktiebolaget . . .	4,000,500	6	24,003
161	6	Kauppiaan-	Kansakoulunopettaja E. V. Ponkala	1,106,000	20	22,120
368	15	Fredriksbergin-	Sörnäisten halko- ja puutavaraliike osakeyhtiö	3,062,000	—	22,875
185	26	Huvila-	Rakennusmestari E. Haavisto	462,999	—	8,980
368	11	Fredriksbergin-	Kauppias K. O. Saxelin	3,989,039	—	33,100
182	2	Kapteenin-	Kauppias E. Almqvist	691,740	22	15,218
182	12	Meri-	Sama	686,560	—	15,500
182	14	S:n	Sama	681,520	—	19,900
318	7	4:s linja	Tehtailija K. A. Sandström vajaval- taisten lastensa puolesta	1,723,413	12	20,680
161	7	Linnan-	Rakennusosakeyhtiö „Borg“	1,122,007	30	33,660

368	13	Fredriksbergin-	Leipurimestari F. E. Svensson	3,305,305	6	—	19,831	83
368	34	Flemmingin-	Sama	3,283,813	6	50	21,344	78
312	2	4:s linja	G. F. Stockmann Aktiebolag	1,694,940	18	—	30,508	92
355	9	Kristiinan-	Kauppias E. B. Ek	1,007,00	12	—	12,084	—
126	14	Vuorimiehen-	Sementtityömies K. Suo	1,757,769	22	—	38,670	92
161	4	Kauppiaa-	Kiinteistösaakeyhtiö „Kolmio“ . . .	1,106,00	20	—	22,120	—
129	18	Pietarin-	Kirjaltaja M. Hagert	1,316,073	25	—	32,901	83
129	8	S:n	Muurarit J. V. Taiminen ja Juho Eronen	1,842,430	32	—	58,957	76
161	5	Linnan-	Osakeyhtiö „Borg“	1,099,035	—	—	30,210	—
161	12	Kauppiaa-	Rakennusmestari J. G. Rosenberg . .	1,063,537	—	—	30,500	—
126	18	Vuorimiehen-	Osakeyhtiö „Leppälä“	1,952,775	20	—	39,055	50
60	4	Rata-	Suomen Valtiovarasto	1,086,222	28	—	30,414	22
60	6	S:n	S:n	884,120	30	—	26,523	60
321	1	Wallinin kuja	Rakennusmestari M. Sundqvist . . .	1,209,00	12	—	14,508	—
307	7	2:nen linja	Kauppias A. Sitinskij	1,604,499	15	—	24,067	48
180	12	Kapteenin-	Toiminimi Chr. Jakobsen & Söner . .	787,500	16	50	12,993	75
180	14	S:n	S:n	787,500	16	50	12,993	75
180	16	S:n	S:n	787,500	16	—	12,600	—
180	19	Pietarin-	S:n	777,420	21	—	16,325	82
180	21	S:n	S:n	691,160	21	—	14,514	36
348	12	Vaasan-	Talonomistaja O. R. Aspelin	992,670	10	—	9,926	70
159	5	Vyö-	Suomen Valtiovarasto	1,612,875	26	—	41,934	75
159	7	S:n	S:n	1,298,197	26	—	33,753	12
140	20	Siltavuori	Keisarillinen Aleksanderin Yliopisto .	1,721,050	20	—	34,421	—
128	7	Pietarin-	Rakennustoimisto Nyberg & Löppönen	1,485,581	31	—	46,053	01
362	1	Porvoon-	Helsingin Työväen Rakennusosakeyh.	1,225,540	13	—	15,932	02
362	3	S:n	S:n	1,157,450	9	—	10,417	05
362	5	S:n	S:n	1,592,500	13	—	20,702	50
362	7	S:n	S:n	1,592,500	13	—	20,702	50
362	9	S:n	S:n	1,417,500	13	—	18,427	50
362	30	Fredriksbergin-	S:n	1,448,014	11	—	15,928	15
362	32	S:n	S:n	1,463,716	10	—	14,637	16
362	34	S:n	S:n	1,276,075	11	—	14,036	83
362	36	S:n	S:n	1,438,675	13	—	19,521	78
362	28	Flemmingin-	S:n	1,141,325	10	—	11,413	25
185	25	Pietarin-	Arkkitehti J. Stenbäck	543,416	14	—	7,607	82

Vuokralle an-
nettuja tiloja.

Kaupunginvaltuuston osaksi vuoden kuluessa, osaksi ennemmin tekemäin päätösten nojalla teki Rahatoimikamari vuokrasopimuksia kaupungin maasta seuraavissa tapauksissa:

N:o kartassa	Tilan nimi	Ala m ²	Vuokramiehen nimi	Vuokra-aika päättyy	Pohjavero hl	Vuorui- nen raha- maksu Fmk
—	Dal, tontti litt. A.	—	Bogdanoffin perilliset ¹⁾ . . .	1908 jouluk. 31	—	60 —
—	S:n s:n s:n B.	—	Rouva H. S. Bergman ¹⁾ . . .	1908 ” ”	—	75 —
—	S:n s:n s:n C.	—	Leskirouva A. S. Holmgren ¹⁾ . . .	1908 ” ”	—	50 —
—	S:n s:n s:n D.	—	Bogdanoffin perilliset ¹⁾ . . .	1908 ” ”	—	150 —
—	Kaavi, tonttipaikka	—	Apteekkari A. Lindström ¹⁾ . . .	1908 ” ”	—	400 —
—	Meilansi, tonttip.	—	Inspektori V. Lindström ²⁾ . . .	1912 lokak. 1	—	100 —
—	S:n palsta Tulli- niittyä	—	Sama ²⁾	1912 ” ”	—	75 —
—	S:n tonttipaikka	—	Työmies K. G. Dubb ³⁾ . . .	1912 ” ”	—	60 —
—	S:n palsta Tulli- niittyä	—	Sama ³⁾	1912 ” ”	—	100 —
—	S:n tonttipaikka	—	Huvilanomistaja J. Jakobsson ⁴⁾ . . .	1912 ” ”	—	100 —
—	Salli, tonttipaikka	—	Leskirouva K. Popoffin perill. ¹⁾ . . .	1908 jouluk. 31	—	300 —
—	Södervik, asunto- tontti litt. A.	—	Rouva E. Sergejeff ⁵⁾	1908 ” ”	—	600 —
—	S:n s:n s:n B.	—	Puutav.-kaupp. J. A. Jansson ⁵⁾ . . .	1908 ” ”	—	400 —
—	S:n alue litt. D.-E.	—	Sahanomistaja J. O. Norbäck ⁵⁾ . . .	1908 ” ”	—	500 —
—	Sörnäinen, varasto- paikat N:ot 2 ja 11 tilalla N:o 21	—	Merikapteeni W. A. Svensson ⁶⁾ . . .	1908 ” ”	—	450 —
—	S:n ravintolatontti palsta A.	—	Aktiebolaget Parviainen & Co Osakeyhtiö ⁷⁾	1911 ” ”	—	600 —
—	S:n s:n asuntopalsta B.	—	Sama ⁷⁾	1907 ” ”	—	400 —

¹⁾ Rhtkn pöytäk. 24 p:ltä jouluk. 10 §. — ²⁾ S:n s:n 2 p:ltä tammik. 19 §. — ³⁾ S:n s:n 2 p:ltä tammik. 20 §. — ⁴⁾ S:n s:n 2 p:ltä tammik. 21 §. — ⁵⁾ S:n s:n 24 p:ltä jouluk. 8 §. — ⁶⁾ S:n s:n 24 p:ltä jouluk. 9 §. — ⁷⁾ S:n s:n 15 p:ltä tammik. 28 §.

Niinikään Kaupunginvaltuuston osaksi vuoden kuluessa osaksi en-
nemmin tekemän päätöksen nojalla myönnettiin pitennetty käyttö- tahi
vuokraoikeus seuraaviin tiloihin: Vuokraoikeuden
pitennys.

Tilan nimi	Vuokramies	Pitennetty vuokra-aika		Vuokra- maksu Mmk.	Pohjavero hl. ruukia
		mistä	mihin		
<i>Dal</i> , huvilatila	Leskirouva O. Korelin ¹⁾ . . .	1903 tammik. 1	1903 jouluk. 31	384 —	8,218
<i>Kaavi</i> , s:n	Apteekkari A. Lindström ¹⁾ .	1903 " "	1903 " "	520 —	8,930
<i>Kinnekulle</i> , s:n N:o 56 a	Merikapteeni K. M. Björklund ²⁾	1902 " "	1922 " "	125 —	0,773
<i>Meilansi</i> , huvila N:o 11	Apteekkari O. Durchman ³⁾ {	1923 " "	1932 " "	100 —	—
		1933 " "	1942 " "	120 —	—
<i>S:n</i> asuinhuvi- N:o 27, Bockholmen	Filosofianmaist. B. Grönlund ⁴⁾ {	1923 " "	1932 " "	75 —	—
<i>Rajasaari</i> , N:o 133 huvilapalsta N:o 2	Kamreeri H. Hellner ⁵⁾ . . . {	1924 " "	1933 " "	281 25	—
		1934 " "	1943 " "	337 50	—
<i>Salli</i> , huvilatila	Leskirouva K. Popoffin perill. ¹⁾	1903 " "	1903 " "	572 —	5,705
<i>Savila</i> , s:n	Puutarhuri W. Schoschkoff ¹⁾ .	1903 " "	1903 " "	1,144 —	12,341

Enemmän tilapäisen luontoisia vuokrasopimuksia kaupungille kuulu-
vista pienemmistä, osaksi viljelykseen, osaksi varastopaikaksi y. m. sovel-
tuvista paikoista teki Rahatoimikamari sitä paitsi lyhemmäksi ajaksi seu-
raavissa tapauksissa: Tilapäisiä vuok-
rasopimuksia.

Vuokrapaikka	Vuokramiehen nimi	Vuokra-aika päättyy	Vuokra- maksu Mmk.	Muist.
<i>Haapaniemen alue</i> , hevos- haka	Leipuri J. Schirejeff ⁶⁾	kesällä 1903	30	kerran
<i>S:n</i> , kasvum. varastopaikk.	Kunnallisneuv. F. W. Grönqvist ⁷⁾	1903:n loppuun	15	kaikkiaan kuukaud.
<i>Hakaniem. tori ja Hakan.</i> <i>rantakatu</i> , varastopaikk.	Kunnallisneuv. F. W. Grönqvist ⁷⁾	"	30	"
<i>Hietalahden pohjoin. ran-</i> <i>takatu</i> , kioskinpaikka	Vesitehtailija E. V. Salenius ⁸⁾ . .	6 kuuk. irtis.	50	vuodelta

¹⁾ Rhtkn pöytäk. 15 piltä tammik. 22 §. — ²⁾ S:n s:n 15 piltä tammik. 23 §. — ³⁾ S:n
s:n 22 piltä tammik. 8 §. — ⁴⁾ S:n s:n 15 piltä lokak. 2 §. — ⁵⁾ S:n s:n 22 piltä tammik.
5 §. — ⁶⁾ S:n s:n 7 piltä toukok. 4 §. — ⁷⁾ S:n s:n 12 piltä marrask. 29 §. — ⁸⁾ S:n s:n
10 piltä syysk. 18 §.

<i>Hietaniemi</i> , bentsinin varastopaikka	Kauppias Julius Tallberg ¹⁾ . . .	6 kuuk. irtis.	60	vuodelta
<i>Humbleberg</i> , niittyp. litt. C.	Ruuanpitäjä A. Åhman ²⁾	3 " "	400	"
<i>Hörneberg</i> , tila litt. C.	Työmies J. Alander ³⁾	6 " "	300	"
<i>I. Viertotie</i> , kauppakojun paikka	Kauppias O. Parkkinen ⁴⁾	1904:n loppuun	25	"
<i>S:n</i> s:n	Neitsyt A. L. Eerikintytär ⁵⁾ . .	toistaiseksi	10	"
<i>S:n</i> s:n	Myyjätär A. S. Juhontytär ⁶⁾ . .	"	10	"
<i>S:n</i> s:n	Työmiehenvaimo E. K. Forsström ⁷⁾	"	10	"
<i>Janssonin viljelykset</i> , osia tilasta	Leski M. W. Andersson ⁸⁾	vuonna 1903	60	"
<i>Kallio</i> , kauppakojun paikka	Aliupseerinleski M. Nikiforoff ⁹⁾ .	toistaiseksi	24	"
<i>Kortteli</i> N:o 127, varastopaikka	Rakennusosakeyhtiö Joukkola ¹⁰⁾ .	2 kuuk. irtis.	15	kuukaud.
<i>S:n</i> N:o 129 s:n	S:n Tellus ¹¹⁾ . .	1903 vuod. lopp.	40	"
<i>S:n</i> N:o 140 s:n	K. Aleksanderin Yliopisto ¹²⁾ . . .	toistaiseksi		maksutta
<i>Laivurink.</i> , varastopaikka	Rakennusmestari J. A. Blomqvist ¹³⁾	2 kuuk. irtis.	25	kuukaud.
<i>S:n</i> s:n tontilla N:o 25 korttelissa N:o 185	Asuntoosakeyhtiö Koivu ¹⁴⁾	2 " "	10	"
<i>Leppäsuu</i> , kiven varastopaikka	Kivityömies J. E. Forsman ¹⁵⁾ . .	2 " "	3	"
<i>S:n</i> huvilatila N:o 68 d. alue	Puutarhuri M. G. Stenius ¹⁶⁾ . . .	3 " "	60	vuodelta
<i>Ljusarsaari</i> , vajan paikka	Kalastaja A. Malmberg ¹⁷⁾	toistaiseksi	10	"
<i>Luotsinkatu</i> , varastopaikka tontilla N:o 16 korttelissa N:o 149	Työväenasuntoosakeyht. Koitto ¹⁸⁾	2 kuuk. irtis.	15	kuukaud.
<i>S:n</i> s:n tontilla N:o 14 korttelissa N:o 149	Osakeyhtiö Högberg ¹⁹⁾	2 " "	20	"
<i>S:n</i> s:n tontilla N:o 9 korttelissa N:o 146	Rautat.kirjanp. O. M. Massinen ²⁰⁾	2 " "	20	"
<i>Läntinen Rantakatu</i> , varastopaikka pakka-huoneen pihalla	Rakennusmestari H. E. Lohman ²¹⁾	1 " "	40	"

¹⁾ Rhtkn pöytäk. 20 piltä elok. 11 §. — ²⁾ S:n s:n 22 piltä toukok. 4 §. — ³⁾ S:n s:n 9 piltä huhtik. 13 §. — ⁴⁾ S:n s:n 3 piltä syysk. 6 §. — ⁵⁾ S:n s:n 22 piltä lokak. 5 §. — ⁶⁾ S:n s:n 22 piltä lokak. 8 §. — ⁷⁾ S:n s:n 29 piltä lokak. 7 §. — ⁸⁾ S:n s:n 23 piltä huhtik. 8 §. — ⁹⁾ S:n s:n 11 piltä kesäk. 5 §. — ¹⁰⁾ S:n s:n 7 piltä toukok. 3 §. — ¹¹⁾ S:n s:n 12 piltä marrask. 29 §. — ¹²⁾ S:n s:n 19 piltä marrask. 18 §. — ¹³⁾ S:n s:n 11 piltä kesäk. 4 §. — ¹⁴⁾ S:n s:n 9 piltä heinäk. 19 §. — ¹⁵⁾ S:n s:n 10 piltä syysk. 1 §. — ¹⁶⁾ S:n s:n 14 piltä toukok. 6 §. — ¹⁷⁾ S:n s:n 24 piltä syysk. 5 §. — ¹⁸⁾ S:n s:n 8 piltä tammik. 4 §. — ¹⁹⁾ S:n s:n 26 piltä maalisk. 9 §. — ²⁰⁾ S:n s:n 23 piltä huhtik. 15 §. — ²¹⁾ S:n s:n 12 piltä maalisk. 19 §.

<i>Läntinen Rantakatu</i> , varastopaikka pakka-huoneen pihalla	Kauppaneuvos Lars Krogius ¹⁾ . .	1 kuuk. irtis.	40	kuukaud.
<i>L. Viertotie</i> kauppak. paik.	Suutarinvaimo K. S. Slischeffsky ²⁾	toistaiseksi	10	vuodelta
<i>S:n</i> s:n	Merikapteeni K. A. Björklund ³⁾	"	35	"
<i>S:n</i> s:n	Puusepänvaimo K. V. Lehtinen ⁴⁾	"	10	"
<i>Malmi</i> , pohjoisosa huvilaan N:o 43 kuuluvaa aluetta	Veturinkulettaja K. A. Hästesko ⁵⁾	6 kuuk. irtis.	20	"
<i>S:n</i> eteläosa samaa	Kivityömies G. A. Johansson ⁶⁾ .	6 " "	30	"
<i>Merisatama</i> , juomavesisäiliön paikka	Asioitsija C. Krook ⁶⁾	2 " "	60	"
<i>S:n</i> varastopaikka	Suomen Puutavara-asioimisto ⁷⁾ .	3 " "	100	kuukaud.
<i>Meritori</i> , varastopaikka	Vakuutusosakeyhtiö Kaleva ⁸⁾ . .	2 " "	25	"
<i>Näkinkuja</i> , lisäalue täytemaalla	Kunnallisneuv. F. W. Grönqvist ⁹⁾	1903:n loppuun	85	"
<i>Porthanink.</i> , varastopaikka tontilla N:o 1 korttelissa N:o 301 b	Vaskiseppä K. Kallio ¹⁰⁾	2 kuuk. irtis.	10	"
<i>Porvoon- ja Viipurinkadut</i> , risteys. varastopaikka	Työväenasunto-osakeyhtiö Aho ¹¹⁾	lokak. loppuun	10	"
<i>Rosavilla</i> , hevoshaka sekä 3 sarkaa	Tallimestari K. J. Löfgren ¹²⁾ . .	vuonna 1903	105	vuodelta
<i>S:n</i> s:n puutarha-alue	Puutarhuri F. Sundstén ¹³⁾	S:n	60	"
<i>Ruoholahdenranta</i> , kaup-pakojun paikka	Räättälinvaimo S. A. Hägglund ¹⁴⁾	toistaiseksi	25	"
<i>Stuurenkatu</i> , varastopaikka kortt. N:o 390 luona	Sörnäisten Halko ja Puutavara-liike Osakeyhtiö ¹⁵⁾	3 kuuk. irtis.	30	kuukaud.
<i>Surutoin</i> , pelto	Vuokra-ajuri A. Berndtson ¹⁶⁾ . .	vuonna 1903	100	kerran kaikkiaan
<i>Sörnäisten lastauspaikka</i> , kaup-pakojun paikka	Työmiehenvaimo K. Wikman ¹⁷⁾ .	toistaiseksi	60	vuodelta
<i>Tektaankatu</i> , varastopaikka tontilla N:o 17 korttelissa N:o 126	Asuntoosakeyhtiö Koivu ¹⁸⁾	2 kuuk. irtis.	15	kuukaud.

¹⁾ Rhtkn pöytäk. 23 piltä huhtik. 43 §. — ²⁾ S:n s:n 15 piltä tammik. 7 §. — ³⁾ S:n s:n 5 piltä maalisk. 20 §. — ⁴⁾ S:n s:n 30 piltä huhtik. 10 §. — ⁵⁾ S:n s:n 12 piltä marrask. 28 §. — ⁶⁾ S:n s:n 3 piltä syysk. 12 §. — ⁷⁾ S:n s:n 3 piltä jouluk. 6 §. — ⁸⁾ S:n s:n 29 piltä lokak. 24 §. — ⁹⁾ S:n s:n 12 piltä marrask. 29 §. — ¹⁰⁾ S:n s:n 11 piltä kesäk. 9 §. — ¹¹⁾ S:n s:n 24 piltä syysk. 16 §. — ¹²⁾ S:n s:n 29 piltä tammik. 5 §. — ¹³⁾ S:n s:n 15 piltä tammik. 2 §. — ¹⁴⁾ S:n s:n 8 piltä lokak. 8 §. — ¹⁵⁾ S:n s:n 8 piltä lokak. 9 §. — ¹⁶⁾ S:n s:n 13 piltä huhtik. 7 §. — ¹⁷⁾ S:n s:n 26 piltä marrask. 5 §. — ¹⁸⁾ S:n s:n 9 piltä heinäk. 19 §.

<i>Tilkka</i> , huvilapalsta litt. A. sekä Korpaksen pelto- ja metsämäki	Huvilanomistaja O. M. Massinen ¹⁾	3 kuuk. irtis.	60	vuodelta
<i>Tokantori</i> , varastopaikka	Rakennusmestari H. E. Lohman ²⁾	2 " "	12	kuukaud.
<i>Vallgård</i> , maapalsta	Kauppias Henrikssonin oikeudenomistajat ³⁾	6 " "	10	vuodelta
<i>S:n</i> kivilouhos	„Kooperatiivinen Kivityöntekijäin kiviteollisuus Osakeyhtiö“ ⁴⁾ . .	2 " "	25	"
<i>S:n</i> s:n	Kivenhakkaaja A. Fogelqvist ⁵⁾ .	3 " "	100	"
<i>Vanhakaupunki</i> , makasiinin ja pajan paikka	Insinööri S. Gräsbeck ⁶⁾	1 vuosi eteenp. toistaiseksi	50	"
<i>S:n</i> , vesikioski	Kauppiaanvaimo F. Koskinen ⁷⁾ .		25	vuodelta
<i>Vesisäiliönkatu</i> , paikka väliaikaisille uuneille lattiantäytteen kuivauttamista varten	Työväenasuntoosakeyhtiö Aho ⁸⁾ .	2 kuukautta	10	kuukaud.
<i>Vuorimiehenkatu</i> , varastopaikka tontilla N:o 16 korttelissa N:o 126	Sementtityömiehes K. Suo ⁹⁾	2 kuuk. irtis.	10	"
<i>S:n</i> s:n tontilla N:o 18 korttelissa N:o 126	Työväenasunto-os.yht. Tuomisto ¹⁰⁾	2 " "	15	"

Paikkoja virvoitusjuomavainuille ja pienemmillä kaupakojuille.

Vuonna 1903 myönsi Rahatoimikamari kahdelletoista henkilölle oikeuden pitää osotetuilla paikoilla kaupungissa somia vaunuja ¹¹⁾ virvoitusjuomain tarjoilua varten 25 markan paikanmaksusta vuodelta ja vauvulta. Edelleen annettiin viidelletoista varattomalle henkilölle lupa eri paikoissa kaupunkiin yhdistetyillä mailla pitää maksutta pienempiä kaupakokujuja ¹²⁾ kahvin, virvoitusjuomain, hedelmän y. m. myymistä varten.

Laidunmaan ja kaislikon korjuu-oikeuden vuokralle antaminen.

Oikeuden kantaa maksuja kaupungin laidunmaan käyttämisestä ¹³⁾ antoi Rahatoimikamari pois kaikkiaan 90 markan korvauksesta sekä oikeu-

¹⁾ Rhtkn pöytäk. 28 p:ltä toukok. 3 §. — ²⁾ S:n s:n 11 p:ltä kesäk. 6 §. — ³⁾ S:n s:n 27 p:ltä elok. 10 §. — ⁴⁾ S:n s:n 5 p:ltä helmik. 3 §. — ⁵⁾ S:n s:n 23 p:ltä huhtik. 10 §. — ⁶⁾ S:n s:n 12 p:ltä helmik. 19 §. — ⁷⁾ S:n s:n 7 p:ltä toukok. 2 §. — ⁸⁾ S:n s:n 29 p:ltä lokak. 1 §. — ⁹⁾ S:n s:n 7 p:ltä toukok. 5 §. — ¹⁰⁾ S:n s:n 26 p:ltä maalisk. 3 §. — ¹¹⁾ S:n s:n 5 p:ltä maalisk. 20 §, 12 p:ltä maalisk. 22 §, 26 p:ltä maalisk. 4 §, 16 p:ltä huhtik. 7 §, 23 p:ltä huhtik. 2 §, 30 p:ltä huhtik. 8 §, 7 p:ltä toukok. 10 § ja 28 p:ltä toukok. 1 §. — ¹²⁾ S:n s:n 12 p:ltä maalisk. 21 §, 9 p:ltä huhtik. 3 ja 4 §, 23 p:ltä huhtik. 3 §, 30 p:ltä huhtik. 13 §, 14 p:ltä toukok. 10 §, 4 p:ltä kesäk. 3 §, 11 p:ltä kesäk. 7 §, 18 p:ltä kesäk. 2 ja 4 §, 25 p:ltä kesäk. 4 §, 2 p:ltä heinäk. 6 §, 3 p:ltä syysk. 3 § ja 22 p:ltä lokak. 6 §. — ¹³⁾ S:n s:n 12 p:ltä helmik. 25 § ja 30 p:ltä huhtik. 12 §.

den korjata heinäkasvua ¹⁾ eräiltä käyttämättömiltä alueilta sekä rannoilla olevan kaislikon ²⁾ yhteensä 375 markasta.

Maksutta antoi Rahatoimikamari kahdelle henkilölle luvan jälle Paikkoja luist-
kaupungin satama-alueella laittaa luistinratoja ³⁾ avattavaksi yleisön käy-
tettäväiksi. tinradoille.

Tehtyjen hakemusten ja esiintuodun saantiselvityksen johdosta hy- Vuokraoikeuden
väksyi Rahatoimikamari ne vuokransiirrot, joiden kautta allamainitut hen-
kilöt ennemmin määrätystä vuokrakaudesta jälellä olevaksi ajaksi olivat
hankkineet hallintooikeuden seuraaviin varsinaisen kaupungin ulkopuo-
lella oleviin tiloihin: siirto.

N:o	Tilan nimi	Uusi haltija
	<i>Forsbyn tila</i> Helsingin pitäjässä	Kauppias O. Levin ⁴⁾
	<i>Gumtähden säteritila</i> , osa maasta	Sama ⁵⁾
	<i>Hermanninkaupunki I:</i>	
	asuntotontti N:o 5 2:ssa k:ssa	Ratsutilallinen A. M. Holmström ⁶⁾
	” N:o 2 a 3:ssa ”	Kuormaajuri J. W. Ingman ⁷⁾
	” N:o 3 3:ssa ”	Kirvesmies E. Salo ⁸⁾
	” N:o 6 4:ssä ”	Huvilanomistaja O. F. Lundgren ⁹⁾
	” N:o 9 4:ssä ”	Sähkötekniikko K. N. Sturén ¹⁰⁾
	” N:o 2 9:ssä ”	Kauppias J. E. Ylistaro, valuri E. F. Lindbom ja Maalari H. G. Hamberg ¹¹⁾
	<i>Janssonin viljelykset</i> , tehdastontti	
	N:o 20	Osakeyhtiö Yhdistetyt Villatehtaat ¹²⁾
	<i>Kaivuhuone ja Kaivopuiston kei-</i>	
	<i>lirata</i>	Kaivuhuoneen Ravintola Osakeyhtiö ¹³⁾
	<i>Kallio:</i>	
	Kolmas linja tontti N:o 18 . .	Leipurimestari E. Heinänen ¹⁴⁾
	Neljäs ” ” N:o 16 . .	Ratsutilallinen S. Koskinen ¹⁵⁾
	” ” ” N:o 22 . .	Leskivapaaherratar J. K. Mellin ¹⁶⁾

¹⁾ Rhtkn pöytäk. 23 p:ltä huhtik. 7 §, 11 p:ltä kesäk. 3 § ja 18 p:ltä kesäk. 40 §. —

²⁾ S:n s:n 7 p:ltä toukok. 6 §, 30 p:ltä heinäk. 8 § ja 6 p:ltä elok. 4 §. — ³⁾ S:n s:n 3 p:ltä syysk. 14 §. ja 22 p:ltä lokak. 19 §. — ⁴⁾ S:n s:n 29 p:ltä tammik. 10 §. — ⁵⁾ S:n s:n 29 p:ltä tammik. 11 §. — ⁶⁾ S:n s:n 28 p:ltä toukok. 36 §. — ⁷⁾ S:n s:n 17 p:ltä syysk. 21 §. — ⁸⁾ S:n s:n 2 p:ltä huhtik. 17 §. — ⁹⁾ S:n s:n 15 p:ltä lokak. 29 §. — ¹⁰⁾ S:n s:n 23 p:ltä huhtik. 41 §. — ¹¹⁾ S:n s:n 12 p:ltä marrask. 37 §. — ¹²⁾ S:n s:n 14 p:ltä toukok. 3 §. — ¹³⁾ S:n s:n 26 p:ltä maalisk. 26 §. — ¹⁴⁾ S:n s:n 17 p:ltä jouluk. 12 §. — ¹⁵⁾ S:n s:n 24 p:ltä jouluk. 15 §. — ¹⁶⁾ S:n s:n 12 p:ltä maalisk. 13 §.

<i>Malm</i> , huvilaalue N:o 43 C. . .	Leipurimestari R. Brondin ¹⁾
<i>Meilansi</i> :	
asuntohuvila N:o 21	Kauppias O. V. Salin ²⁾
” N:o 27 Pukkisaari	Insinööri E. Ridderstad ³⁾
<i>Märr- eli Sundholman saari</i> N:o	
124, kaupungin osuus siitä . .	Kauppias O. W. Strömberg ⁴⁾
<i>Sibyllankatu</i> , tontti N:o 1	Vapaaherra A. von Kothén ⁵⁾
<i>Surutoin</i> , asuntotontti N:o 25 a.	Huvilanomistaja J. F. Peltonen ⁶⁾
<i>Toukola</i> :	
tontti N:o 7 5:ssä korttelissa .	Vanginvartija G. N. Suominen ⁷⁾
” N:o 6 9:ssä ”	Veturinkuljettaja J. W. Kullberg ⁸⁾
” N:o 6 13:ssa ”	Kalastaja J. Karlsson ⁹⁾
<i>Vallgård</i> :	
asuntohuvila N:o 1 a	Neiti J. M. Turunen ¹⁰⁾
” N:o 2	Ent. kauppias A. K. Wikström ¹¹⁾
<i>Ås</i> :	
tehdastontti N:o 2 12:ssa kaup:os.	Tilanomistaja N. Breitenstein ¹²⁾
asuntotontti N:o 15	Kauppias K. A. Lindström ¹³⁾
” N:o 16 C.	Maanviljelijä S. A. Allén ¹⁴⁾
” N:o 16 E.	Vuokraajuri V. Gustafsson ¹⁵⁾

Uusien välikir-
jain tekeminen
Hermanninkau-
pungin ja Tou-
kolan vuokra-
miesten kanssa.

Kaupunginvaltuuston 22 p:nä huhtikuuta 1897¹⁶⁾ tekemän päätöksen nojalla teki Rahatoimikamari uudet vuokrasopimukset seuraavista Hermanninkaupungin ja Toukolan esikaupungeissa olevista asuntotonteista, nimittäin N:oista 3, 5, 6, 7, 2:ssa korttelista N:osta 7 3:ssa korttelista, N:osta 9 4:ssä korttelista, N:osta 4 5:ssä korttelissa ja N:osta 5 7:ssä korttelissa Hermanninkaupungissa I, N:osta 1 Hermanninkaupungin II 19:ssä sekä N:osta 10 Toukolan Rantakorttelissa.

Vapaamman
käyttöoikeuden
myöntäminen.

Sen johdosta että kaupungille kuuluvan Meilansin tilan maalla sijaitsevan asuntohuvilan N:o 15 vuokraaja oli anonut vuokramaallaan olevain rakennusten kiinnittämistä varten oikeutta kaupunkia kuulematta toiselle henkilölle luovuttaa vuokraoikeutensa, myönsi Rahatoimikamari¹⁷⁾, Kaupunginvaltuuston 26 p:nä huhtikuuta ja 3 p:nä syyskuuta 1882 Rahatoi-

¹⁾ Rhtkn pöytäk. 22 p:ltä tammik. 28 §. — ²⁾ S:n s:n 5 p:ltä helmik. 4 §. — ³⁾ S:n s:n 10 p:ltä jouluk. 32 §. — ⁴⁾ S:n s:n 17 p:ltä syysk. § 4. — ⁵⁾ S:n s:n 31 p:ltä jouluk. 20 §. — ⁶⁾ S:n s:n 22 p:ltä lokak. 4 §. — ⁷⁾ S:n s:n 22 p:ltä tammik. 43 §. — ⁸⁾ S:n s:n 10 p:ltä syysk. 31 §. — ⁹⁾ S:n s:n 17 p:ltä syysk. 21 §. — ¹⁰⁾ S:n s:n 13 p:ltä elok. 1 §. — ¹¹⁾ S:n s:n 26 p:ltä maalisk. 10 §. — ¹²⁾ S:n s:n 29 p:ltä lokak. 3 §. — ¹³⁾ S:n s:n 17 p:ltä jouluk. 11 §. — ¹⁴⁾ S:n s:n 10 p:ltä syysk. 8 §. — ¹⁵⁾ S:n s:n 30 p:ltä huhtik. 11 §. ¹⁶⁾ Kts 1897 v:n kert. siv. 22. — ¹⁷⁾ Rhtkn pöytäk. 29 p:ltä lokak. § 4.

mikamarille sellaisten asiain ratkaisemiseen annetun valtuutuksen mukaan vapaamman käyttöoikeuden sanottuun vuokratilaan; hankkien samalla tavamukaisen ensimmäisen kiinnityksen tilaan vakuudeksi vuokramaksujen suorittamisesta, sen sijaan että tilasta menevät vuokramaksut aikasemmin olivat olleet turvatut takaussitoumuksen kautta.

Haapaniemellä, Siltavuorenlaiturilla, Ruoholahden ja Humallahden sekä Munkkisaaren salmen luona olevat kaupungin uimahuoneet antoi¹⁾ Rahatoimikamari kesäksi 1903 kaupunginrahastoon menevästä 150, 200, 730, 161 ja 36 markan korvauksesta Työmiehenvaimolle Johanna Lukanderille, Metallisorvarinvaimolle Karolina Lukanderille, Konttoristinvaimolle Ingeborg Töttermanille, leski Emilia Borgenströmille ja Ulkotyöntekijänvaimolle Elisabet Olinille ollen urakoitsijat velvolliset määrätystä maksusta, enintään 5 pennistä kerralta kultakin, pitämään uimahuoneita yleisön käytettävänä sekä antamaan kaupungin kansakoulujen oppilaiden ilmaiseksi tunnin ajan aamupäivällä ja tunnin ajan iltapäivällä käyttää uimahuoneita; ja urakoitsijain oli katsottava, että uimahuoneissa noudatettiin järjestystä, säädyllisyyttä ja puhtautta.

Kaupungin uimahuoneiden urakalle antaminen.

Helsingin Uimaseuran tekemästä kirjallisesta hakemuksesta antoi²⁾ Rahatoimikamari mainitulle seuralle kesäksi 1903 korttelin N:o 181 rannassa olevat uimahuoneet 600 markan maksusta ja muuten samallaisilla ehdoilla, kuin kesällä 1902 oli ollut voimassa.

Tehtyjen hakemusten johdosta myönnettiin³⁾ kahdelle eri henkilölle oikeus jälle kaupungin satama-alueella Satamakonttorin tarkemman osoituksen mukaan laittaa luistinatoroja ja antaa ne yleisön käytettäväksi.

Luistinatoroja jällä kaupungin satamissa.

Kahdeksassatoista tapauksessa myönnettiin⁴⁾ työväen- ja raittiusyhdistyksille lupa huvitilaisuuksia varten käyttää Hesperian puistoa. Suuri urheilukenttä Kaisaniemen puistossa annettiin⁵⁾ käytettäväksi voimistelu-seura Ponnistuksen toimeenpanemaa yleistä urheilukilpailua varten ja toisessa tapauksessa koulunuorisolle toimeenpantavia urheilukilpailuja varten. Suomen Lähetysseura ja Luterilais-Evankelinen Seura saivat niinkään luvan⁶⁾ Eäintarhan n. s. Mäntymäellä panna toimeen vuosikokouksensa yhteydessä kansanjuhlia.

Paikka ulkoilmassa pidettäviä juhla kokouksia ja huvitilaisuuksia varten.

¹⁾ Rhtkn pöytäk. 14 piltä toukok. 1 § ja 28 piltä toukok. 2 §. — ²⁾ S:n s:n 14 piltä toukok. 22 §. — ³⁾ S:n s:n 22 piltä lokak. 18 § ja 7 piltä jouluk. 16 §. — ⁴⁾ S:n s:n 5 piltä maalisk. 3, 4 ja 8—13 §§, 12 piltä maalisk. 6, 7, 10 ja 11 §§, 12 piltä maalisk. 14, 15, 16 ja 20 §§, 19 piltä maalisk. 6 § ja 26 piltä maalisk. 5 §. — ⁵⁾ S:n s:n 11 piltä kesäk. 2 § ja 25 piltä kesäk. 15 §. — ⁶⁾ S:n s:n 18 piltä kesäk. 38 § ja 25 piltä kesäk. 3 §.

Peruutettu
vuokrasopimus
koskeva tehdas-
tonttia N:o 15
Fredriksbergin-
kadun varrella
korttelissa N:o
368.

Syystä että Tehtailija Sven Strindberg, joka välikirjan kautta touko-
kuun 23 p:ltä 1901 oli saanut vuokraoikeuden tehdastonttiin N:o 15 Fred-
riksberginkadun varrella korttelissa N:o 368 30 vuoden ajaksi 842 markan
vuotuista vuokramaksua vastaan, senjälkeen ei ollut asettanut säädettyä
takuuta vuokrasta ja sittemmin oli selittänyt ei kykenevänsä senlaatuista
takuuta asettamaan sekä siitä syystä pyytänyt että vuokrasopimus pe-
ruutettaisiin ja että kaupunki ottaisi takaisin tontin, joka oli rakentamaton,
päätti ¹⁾ Rahatoimikamari, peruuttamalla puheenaolevan vuokrasopimuksen,
ottaa takaisin kaupungin käytettäväksi puheenaolevan tontin sekä vapa-
uttaa Tehtailija Strindbergin suorittamasta siitä vuokraa pitemmältä ajalta
kuin tammikuun 1 päivään 1903.

Unsi ruopan
sijoittamis-
paikka.

Rahatoimikamarille oli Rakennuskonttori tehnyt esityksen ²⁾ luvan
myöntämisestä uuden ruopan-sijoittamispaikan laittamiseksi siten että
eräs Sörnäisten niemen länsipuolella oleva alue täytettäisiin ja päätti Kamari,
saatuaan Satamakonttorin lausunnon asiasta, suostua sanottuun esitykseen.

Rautatieraiteet
tehdastonteille
N:ot 3 ja 7 kort-
telissa N:o 367.

Puutavarankauppias E. Granfeltin tekemästä anomusta myönsi ³⁾
Rahatoimikamari tälle luvan laittaa tehdastonteille N:o 3 ja 7 korttelissa
N:o 367 12:ssa kaupunginosassa vievät rautatieraiteet vaihteineen sillä
ehdolla että hakija omalla kustannuksellaan Rakennuskonttorin määrä-
yksen mukaan laittoi paikalle raitiotieylijenimenosilla sekä mahdollisesti sattui-
vassa tapauksessa korjaisi pois sanotut raiteet.

Väliaikaiset
raiteet Sturen-
kadulla.

Sörnäisten halko- ja puutavaraliikeosakeyhtiön tekemästä pyynnöstä
ja Rakennuskonttorin puoltolauseen johdosta myönsi ⁴⁾ Rahatoimikamari ha-
kijalle luvan laittaa väliaikaiset kapeat rautatieraiteet Sturenkatua pitkin
Sörnäisten satamaraiteen ja tehdastontin Fredriksberginkadun N:o 15
välille, kuitenkin sillä ehdolla että raide ja mahdollisesti tarvittavat yli-
menosillat laitettaisiin Rakennuskonttorin määräyksen mukaisesti, että
raide katuja tasoitettaissa tahi muita yleisiä töitä suoritettaessa tarpeellisessa
kohdin Konttorin käskystä muutettaisiin sekä että laitos kokonaisuus-
dessaan kuukauden kuluessa irtisanomisesta korjattaisiin pois.

Uusien myynti-
paikkojen laitta-
minen Hakaniemi-
men- ja Rautatien-
tontille.

Rahatoimikonttorin tekemän ehdotuksen kahden myyntikorttelin si-
joittamisesta Hakaniemen torille, joista toinen oli aijottu elintarpeiden kaup-
paa, toinen rihkamatavarain kauppaa varten, sekä seitsemän jalkine-kaup-
paa varten aijotun myyntipaikan sijoittamisesta Kasarmintorille, hyväksyi
Rahatoimikamari ⁵⁾.

¹⁾ Rhtkn pöytäk. tammik. 8 p:ltä 20 §. — ²⁾ S:n s:n marrask. 20 p:ltä 1902 19 §,
tammik. 15 p. 34 §. — ³⁾ S:n s:n tammik. 22 p:ltä 34 §. — ⁴⁾ S:n s:n huhtik. 22 p:ltä 20 §.
— ⁵⁾ S:n s:n jouluk. 3 p:ltä 27 §.

Polisikamari oli Rahatoimikamarille tehnyt esityksen kahdelle hevoselle aijotun tallin ynnä vaunuvarustuksen vuokraamisesta kesäkuun 1 p:stä 1903 Kivikon huvilassa, missä IV polisieaseman huoneusto sijaitsee; talli oli aijottu käytettäväksi säilytyspaikaksi pidätettyjen henkilöiden hevosille. Suostuen mainittuun esitykseen päätti ¹⁾ Rahatoimikamari että sopimus sanotun tallin vuokraamisesta 200 markan vuotuisesta vuokramaksusta oli tehtävä sanotun talon isännöitsijän polisylikonstaapelin G. A. Sundellin kanssa.

Polisitalli Kivikon huvilassa.

Kuormaajurin leski Maria Lindh, joka välikirjalla kesäkuun 4 p:ltä 1901 oli urakalle 3 vuodeksi laskettuna tammikuun 1 p:stä 1901 ottanut sekä Itäisen Kaivopuiston alueella olevain teiden puhtaanapidon vuotuista 650 markan korvausta vastaan, että myöskin 3 vuodeksi marraskuun 1 p:stä 1900 lukien Kaivopuiston suuren lehtokujan ja puiston läntisessä osassa sijaitseville huviloille vievän teiden puhtaanapidon talviseen aikaan erityistä 825 markan korvausta vastaan talvelta, oli Rahatoimikamarin kansliassa irtisanonut mainitun välikirjan anoen samalla, että yllämainitun urakkasumman 2:nen ja 3:s vuosineljännes vuodelta 1903 määrättäisiin hänelle maksettavaksi. Tämän johdosta päätti ²⁾ Rahatoimikamari, suostuen mainitun määrän, 325 markan, suorittamiseen, että Rakennuskonttori vastedes toimittaisi puheenaolevan puhtaanapidon.

Kaivopuiston teiden puhtaanapito.

Liikennekonttorin tekemän esityksen, että kaupungin uudessa tullija pakkahuoneessa olevaa tavarahissiä määrääjain tarkastettaisiin, palvelushenkilökuntaa ja tavaraa mahdollisesti kohtaavan vahingon varalta mainittua laitosta käytettäissä lähetti ³⁾ Rahatoimikamarille Vesijohtokonttorille, joka antamassaan lausunnossa huomautti että aijottuihin tarkastuksiin tulisi paitsi Konttoria ottaa osaa myös jonkun koneinsinöörin ja ehdotti Konttori siinä suhteessa tarkastusmieheksi insinööri Hugo Lindbergin, joka 40 markan korvausta vastaan kultakin toimitukselta oli ilmoittanut siihen suostuvansa. Tämän esityksen hyväksyi Rahatoimikamari ⁴⁾.

Ajottaisia Pakkahuoneen nostolaitoksen tarkastuksia.

Sen johdosta että erinäiset Itäisen Viertotien varrella olevain tonttien omistajat olivat Rahatoimikamarilta anoneet, että kaupunki ottaisi huolekseen sanottuihin tontteihin kuuluvain Viertotien osuuksien puhtaanapidon, päätti Rahatoimikamari, kuultuaan asiassa Rakennuskonttorin mieltä, suostuen mainittuihin anomuksiin, että kaupunki ottaisi toimittaakseen seuraavain tonttien kohdalla olevain Viertotien osien puhtaanapidon, nimittäin

Viertotien puhtaanapito.

¹⁾ Rhtkn pöytäk. huhtik. 23 p:ltä 44 §. — ²⁾ S:n s:n 5 p:ltä marrask. 25 §. — ³⁾ S:n s:n 19 p:ltä marrask. 20 §. — ⁴⁾ S:n s:n 3 p:ltä jouluk. 32 §.

tehdastonttien N:ot 12 ja 14 I. Viertotien varrella lokakuun 1 p:stä 1903 vuotuisesta 270 markan korvauksesta ja lumen ajosta laskun mukaan ¹⁾ sekä toistaiseksi tontin N:o 2 IV linjalla 95 markan korvausta vastaan vuodessa ja samoin laskun mukaan lumenajosta ja jäänhakkauksesta ²⁾.

Erään merikapteeni F. S. Fock'in jättämän anomuksen että kaupunki edelleenkin omalla kustannuksellaan toimittaisi hakijan omistamaan tonttiin N:o 1 IV linjan varrella kuuluvan Viertotien osuuden puhtaanapidon, hylkäsi ³⁾ Rahatoimikamari sitä vastoin, jonka perästä mainittukin talonomistaja anoi että kaupunki korvausta vastaan ottaisi suorittaakseen puheenalaisen puhtaanapidon, ja suostui ⁴⁾ Rahatoimikamari tähän pyyntöön 75 markan vuotuista korvausta vastaan, lukuunottamatta erityistä laskun mukaan suoritettavaa hyvitystä lumen ajosta ja jään hakkuusta.

Helsingin Telefoniyhdistyksen kaapelirummut.

Helsingin Telefoniyhdistyksen jättämän yksityiskohtaisen suunnitelman kesällä 1903 rakennettaviksi aijotuista kaapelirummuista hyväksyi Rahatoimikamari ⁵⁾.

N. s. Vanhan Pakkahuoneen vuokraaminen.

Pyynnöstä päätti ⁶⁾ Rahatoimikamari katselmuksen toimitettua huuto-kaupantoinittajalle A. Frelanderille vuokrata Kanavatorin varrella sijaitsevan n. s. Vanhan Pakkahuoneen, lukuunottamatta kahta rakennuksen pohjoisosassa Kanavatorille päin olevaa varastohuonetta, kesäk. 1 p:stä 1903 lähtien vastaiseksi 2,400 markan vuotuista vuokraa vastaan ja määräämällä irtisanomisajan kuluvan vuokravuoden maaliskuun 1 p:ksi sekä ehdolla, että huutokauppoja koskevat ilmoitukset saataisiin naulata julki ainoastaan Aleksanterikadulle päin olevalle portille ja siitä itään olevalle aidalle.

Immissioni Böhlsin tilaan

Maistraatin pyydettyä Rahatoimikamaria, sen johdosta että Helsingin pitäjän Vähänhuoplahden kylässä sijaitsevan, kaupungille lahjoitetun Böhlsin tilan asukas J. V. Kronqvist oli kuollut, toimituttamaan tilan-katselmuksen ja lähettäessään katselmuskirjan antamaan lausunnon huvilanomistajan K. J. Nilssonin, mainitun Kronqvistin alaikäisen tyttären Hertta Marian holhoojana tekemästä pyynnöstä, että tälle viimeksimainitulle, Kronqvistin ainoalle perilliselle, myönnettäisiin immissioni sanottuun tilaan, ja Rahatoimikamarin tämän johdosta määrättyä ⁷⁾ katselmuksen toimittavaksi tilalla, lähetti ⁸⁾ Kamari, puheenalaisen katselmuksen toimitettua, Maistraatille katselmuskirjan ilmoittaen myötäseuraavassa kirjelmässä,

¹⁾ Rhtkn pöytäk. 8 p:ltä lokak. 4 §. — ²⁾ S:n s:n marrask. 12 p:ltä 25 §. — ³⁾ S:n s:n 29 p:ltä lokak. 14 §. — ⁴⁾ S:n s:n 26 p:ltä marrask. 37 §. — ⁵⁾ S:n s:n 16 p:ltä huhtik. 16 §. — ⁶⁾ S:n s:n 9 p:ltä huhtik. 32 §. — ⁷⁾ S:n s:n 30 p:ltä lokak. 1902 12 §. — ⁸⁾ S:n s:n 9 p:ltä heinäk. 1 §.

että Kamari, niiden mielipiteiden mukaisesti, jotka Böhlsein tilaa koskien ovat ilmausutut Kaupunginvaltuusmiesten painetussa asiakirjassa N:o 4 v:lta 1888, mikä koskee erinäisten Helsingin kaupungille lahjoitettujen tilojen takasinsaamista, ei ollut katsonut voivansa vastustaa puheenalaista anomusta Hertta Maria Krongqvistin sijoittamisesta asukkaaksi sanottuun Böhlsein tilaan.

Sittenkun Aleksanderin-Yliopiston ja Rahatoimikamarin valitsevat valtuutetut, jotka olivat saaneet toimeksi ehdotuksen laatimisen kaupungille kuuluvain, Töölön lahden rannalla sijaitsevain vesijättöjen ja Kasvitieteellisen puutarhan välisen rajalinjan oikaisemiseksi, olivat jättäneet mietinnön, hyväksyi¹⁾ Rahatoimikamari siinä tehdyn ehdotuksen. Ilmoituksen saavutua että Yliopistokin oli ehdotuksen hyväksynyt, päätti²⁾ Kamari, ennenkuin asiassa enempiin toimenpiteisiin ryhdyttäisiin, Yliopistolta tiedustella, vaatiko Yliopisto edelleenkin itselleen sitä aluetta, joka sijaitsee v. 1829 vahvistetun, Kasvitieteellisen puutarhan ja kaupungin maan välisen rajan ulkopuolella, joka alue nykyisin on Puutarhan aitauksen sisällä, sekä tämän vaatimuksen oikeusperustetta ja sen korvauksen suuruutta, jota Yliopisto vaati toimittamistaan täyttämistöistä ulkopuolella Kasvitieteellistä puutarhaa olevalla kaupungin alueella Töölön lahden rannalla.

Rajalinja kaupungille kuuluvain Töölönlahden rannalla sijaitsevain vesijättöjen ja Kasvitieteellisen puutarhan välillä.

Kaupungin Tullikamarin tekemästä pyynnöstä ja Liikennekonttorin puoltolauseen johdosta päätti³⁾ Rahatoimikamarin Pakkahuoneen ullakon valaistuksen parantamiseksi, että sikäläisten hehkulamppujen lukua lisättäisiin 5:llä kappaleella.

Parannettu valaistus Pakkahuoneen ullakolle.

Helsingin Sähkövalaistusosakeyhtiön tekemistä hakemuksista suostui Rahatoimikamari siihen että Rakennuskonttorin tarkemman osituksen mukaan ja muuten ennen määrätyillä ehdoilla saataisiin pystyttää 10 johtopylvästä Luotsikadulle, 13 Leppäsuon huvilan⁴⁾ tielle, 3 Elisabetinkadulle ja 4 Unioninkadulle⁵⁾, 3 Fredrikinkadulle⁶⁾ sekä 2 Eläintarhaan Rautatienalueen läheisyyteen⁷⁾.

Pylväitä sähköjohtoja varten.

Sen lisäksi suostui Rahatoimikamari niillä ehdoilla, joita aikaisemmin sellaista lupaa annettaissa oli määrätty, erinäisiin hakemuksiin, jotka koskivat maanalaisten kaapelien laskemista Helsingin sähkövalaistusosakeyhtiön johtoverkosta taloihin N:ot 16 Vladimirinkadun⁸⁾, 5 Kauppiaankadun, 26 Tehtaankadun⁹⁾, 7 Yrjönkadun, 28 Fredrikinkadun¹⁰⁾ sekä 29 Antin-

Sähköjohtokapeleita.

¹⁾ Rhtkn pöytäk. 28 piltä toukok. 30 §. — ²⁾ S:n s:n 24 piltä syysk. 6 §. — ³⁾ S:n s:n 8 piltä lokak. 27 §. — ⁴⁾ S:n s:n 7 piltä toukok. 20 §. — ⁵⁾ S:n s:n 22 piltä toukok. 18 §. — ⁶⁾ S:n s:n 18 piltä kesäk. 31 §. — ⁷⁾ S:n s:n 25 piltä kesäk. 21 §. — ⁸⁾ S:n s:n 15 piltä tammik. 43 §. — ⁹⁾ S:n s:n 7 piltä toukok. 30 §. — ¹⁰⁾ S:n s:n 22 piltä toukok. 13 §.

kadun¹⁾ varrella, ja oli lupa oleva voimassa syyskuun 1 p:ään 1903, jolloin aika, joksi Kamari oli oikeutettu antamaan sellaista lupaa, päättyi.

Tarkastettuja
sähköjohtoja.

Taloihin N:o 28 Fredrikinkadun, 13 ja 15 Unioninkadun ja 29 Antinkadun varrella vievän sähköjohtojen asianmukaisen tarkastuksen oli v. t. kaupungin sähkötekniikko toimittanut, josta tämä Rahatoimikamarille antoi tiedon²⁾.

Luvottomasti
asetettu sähkö-
johto.

Sittenkun kaupungin v. t. sähkötekniikko oli Rahatoimikamarille ilmoittanut, että Helsingin Raitiotie- ja Omnibus- osakeyhtiö, mikä yhtiö samoin kuin muutamat muutkin oli Kaupungin valtuustolta saannut kieltävän vastauksen pyyntöönsä saada asettaa sähköjohdon voimakeskustastaan Hämeenkadun poikki Vaskiseppä K. Kallion verstaaseen saman kadun varrella ja toisen johdon Yhtiön kontaktijohdoista pitkin Itäistä Viertotietä Kallion Ajo- kalutehtaaseen IV linjan varrella; kiellosta huolimatta oli pystyttänyt puheenalaiset johdot, päätti³⁾ Kamari lykätä asian Maistraatille niitä toimenpiteitä varten, joihin se voisi antaa aihetta.

Tammikuun 13 p:nä 1904 pitämässään istunnossa velvoitti Maistraatti yhtiön kuukauden kuluessa toimituttamaan pois puheenalaiset johdot.

Ehdotus katujen
kivittämisestä
noppakivillä.

Sittenkun komitea, joka oli asetettu laatimaan ehdotusta erinäisten katujen ja katukäytävien uudestaan kivittämisestä parannetulla aineksella, oli tehnyt suunnitelman kaduista joita olisi noppakivillä laskettava vuosina 1903—1914, jätti⁴⁾ komitea Rahatoimikamarille mietinnön asiassa, johon sanottu suunnitelma oli otettu.

Yleiset työt.

Selonteoksi vuoden kuluessa toimitetuista yleisistä töistä otetaan tähän seuraava, Rakennuskonttorin toiminnastaan antama kertomus:

Rakennuskont-
tori.

„Paitsi Rakennuskonttorissa vakinaisesti palvelevaa henkilökuntaa on siellä vuoden kuluessa ollut työssä kaksi ylimääräistä insinööriä ja neljä piirustajaa, jotka ovat toimineet osaksi yksinomaan erinäisissä suuremmissa töissä, osaksi toimittaneet tutkimuksia ja laatineet piirustuksia erinäisiä yleisiä töitä varten tahi ehdotuksia niiksi. Viimemainituissa töissä työskenteleväin insinöörien ja piirustajain palkat ovat nousseet Smk 8,119: 49, jota vastoin tarkoitukseen ehdollisesti myönnetty määräraha teki Smk 8,000: —

Sen johdosta että tänäkin vuonna on kartoittamis- ja punnitustöitä toimitettu Rakennuskonttorin Geodeetin johdolla sellaisilla osilla Helsingin kaupungille kuuluvia tiluksia, jotka eivät vielä ole olleet tarkoilleen kar-

¹⁾ Rhtkn pöytäk. 11 p:ltä kesäk. 18 §. — ²⁾ S:n s:n 30 p:ltä heinäk. 10 ja 11 §§ sekä 3 p:ltä syysk. 9 §. — ³⁾ S:n s:n 17 p:ltä jouluk. 15 §. — ⁴⁾ S:n s:n 14 p:ltä toukok. 38 §.

toitetut, tuli käytetyksi Smk 2,417: 81 sen Smk 8,000: — suuruisen määrärahan yli, joka oli osotettu „Tarveaineihin ja apuripäiväpalkkoihin mitauksessa“.

Smk 2,000: — määrärahasta „Metsänvartija-apulaisille ja metsänviljelykseen“ käytettiin Smk 1,458: 19.

Konttorin „Käyttövarojen“ summa nousi Smk:aan 1,593: 84.

Rakennukset ja
tilukset.

Rakennusten ja tilusten „erinäisiin korjauksiin“ osotettu määräraha oli Smk 25,000: —, mutta tuli sen yli käytetyksi Smk 6,324: 80 sen vuoksi että useita ylimääräisiä töitä täytyi suorittaa, vaikka niitä kustannusarviota tehtäessä ei oltu otettu huomioon. Niinpä esim. Vanhankaupungin myllyyn hankittiin pari uusia kiviä kuluneiden sijaan ja toinen turbiini-akseli ja osaksi turbiinihuone korjattiin ilman että määrärahaa niitä varten oli osotettu. Sitä paitsi toimitettiin vuoden kuluessa poliisille luovutetuissa huoneustoissa erinäisiä, jotenkin perinpohjaisia korjaustöitä, jotka kustannuksillaan tulivat rasittamaan puheenaolevaa määrärahaa.

Smk 4,300: — määrärahasta „Lumen kuletuksen j. m. kaupungin taloista“ käytettiin vain Smk 2,875: 90.

Kustannukset „Marian sairashuoneen korjauksesta“ tekivät Smk 10,416: — nousten siten Smk 916: — suuremmaksi kuin määräraha oli, sen vuoksi että töitä tehtäessä sairashuoneessa huomattiin välikattotäyteen kahdessa kulkutautipaviljongissa olevan riittämättömän pitämään alla olevia huoneita lämpiminä, jonka vuoksi niihin täytyi panna lisäksi melkoinen määrä täytettä ja ullakon lattiaa uudelleen laskea.

„Kaivopuiston kylpylaitoksen korjaus“ saatiin suoritetuksi sitä varten lasketuilla kustannuksilla.

„Makasiinirannan tavarasuojuksen korjaukseen“ osotetusta määrärahasta Smk 4,200: — meni työn suoritukseen Smk 3,852: 50.

„Lapinlahden puistikossa ja Vuorimiehenkadulla olleiden kaivojen hävittämiseen“ osotettu määräraha Smk 600: — osottautui riittämättömäksi ja tuli sen yli käytetyksi Smk 121: 41.

Kansakoulujohtokunnan ehdottama ja Rakennuskonttorin toimesta suoritettu „Kasarminkadun kansakoulutalon muutostyö“ saatiin tehdyksi sitä varten osotetuilla Smk 5,500: —.

Samoin saatiin teetetyksi „raatihuoneen lisärakennuksen ja n. s. Baranoffin talon ulkopuolinen maalaus“ siihen lasketuilla kustannuksilla.

Sairaspaviljongin rakennustyön loppuunsaattamiseksi Vaivaistalolle oli myönnetty Smk 5,000: — lisämääräraha, mutta sen summan yli meni Smk 685: 42 sen johdosta, että ullakko välttämättömästi oli varustettava lattialla, jota siten voitaisiin käyttää vaatteiden kuivaamiseen y. m.

Rahatoimikonttorin muutos- ja lisärakennuksia varten oli 1903 vuoden kulunkiarvioon otettu Smk 12,400: — määräraha, jonka Kaupunginvaltuusmiehet kuitenkin Rahatoimikonttorin vuoden kuluessa tekemän ehdotuksen johdosta suuremmista laajennustöistä korottivat Smk 27,700: —. Työ suoritettiin kuluneen vuoden aikana, mutta nousivat siitä kustannukset, säästäväisyydestä huolimatta, Smk:aan 37,841: 96, johon kuitenkin kuuluu kustannukset niistä korjauksista, tulisijojen uusimisesta y. m., joita työ suoranaisesti tahi epäsuoranaisesti aiheutti Rahatoimikonttorin päällä olevissa virkahuoneustoissa.

Edellisenä vuonna olivat Kaupunginvaltuusmiehet päättäneet myöntää Smk 125,000: — 105 myymälää sekä tarpeelliset kellarit sisältävän kauppahallin rakentamiseen Hietalahden torille vuonna 1903. Työ tulikin mainittuna vuonna loppuun suoritetuksi, mutta osaksi sen johdosta että erinäisiä työtä kallistavia poikkeuksia oli tehty perin yksinkertaisista luonnospiirustuksista, joiden perusteella kustannusarvio oli laadittu, osaksi ja juuri pääasiallisesti sen vuoksi että tiilien hinta sinä vuonna oli tavattoman korkea, jota paitsi hallin työt, lakon vuoksi, tulivat seisomaan muuraukselle y. m. sopivain kesäkuukausien aikana, nousivat kustannukset rakennuksesta Smk 151,306: 56.

Rahapajan rantaan rakennettiin vuoden kuluessa toinen tavarasuojus Smkan 98,950: 81 kustannuksella. Tarkoitukseen myönnetty määräraha oli Smk 100,000: —.

Kadut ja yleiset
paikat.

„Erinäisiin korjauksiin“ oli myönnetty Smk 12,000: — määräraha, mutta sen yli tuli menneeksi yhteensä Smk 6,197: 40, pääasiallisesti sen vuoksi että joukko kaupungin katuosuuksia, jotka vuosittain tapahtuvassa katujen tarkastuksessa huomattiin perin puutteellisiksi, täytyi kokonaan laskea uudelleen.

Seuraavat kadut laskettiin vuoden kuluessa prima tellikkakivilla asfaltilla kiinnitettyinä.

Katariinankatu, määräraha Smk 7,200: — maksoi Smk 7,020: —; Itä Henrikinkatu Pohjois- ja Etelä- Esplanaatikatujen välillä, määräraha Smk 11,600: —, maksoi Smk 11,346: 30 sekä Kauppatorin läntinen osa, määräraha Smk 10,700: —, maksoi Smk 10,235: 43.

Mukulakivityksen uusimisesta Pohjoisrannalla nousivat kustannukset Smk 5,030: 91; määräraha oli Smk 5,000: —.

„Erinäisten rintavarustusten uusimiseen ja korjaamiseen kaupungille kuuluvilla katuosilla“ käytettiin tarkoitusta varten myönnetty määräraha Smk 14,000: — kokonaan.

Rahapajan rannassa kivetettiin erinäisiä aloja mukulakivillä ja toisarvoisilla tellikkakivillä ja nousi kustannukset siitä Smkaan 31,364:36 tullen siten Smk 346:36 suuremmaksi kuin tarkoitukseen myönnetty määräraha.

Neitsytpolun kaupungin osan kiveäminen pitkin yleistä paikkaa korttelissa N:o 127 toimitettiin siihen lasketusta kustannuksesta, samoin myös Hietalahden läntisen laiturin osan kiveäminen.

Kustannukset rautatieraiteen jatkamisesta Sörnäisten rantatiellä nousivat Smk 438:10 yli tarkoitukseen myönnetystä Smk 8,500 määrärahasta.

Kapteeninkadun tasotuskustannukset pitkin korttelia N:o 180 nousivat Smk 10,595:50 ja siten Smk 1,095:50 suuremmiksi kuin tarkoitukseen myönnetty määräraha, sen vuoksi että samalla kertaa oli tasotettava samaa katua korttelia N:o 127 pitkin, jotta kävisi mahdolliseksi katukäytävän laittaminen pitkin myytyjä ja rakennettuja tontteja mainitussa korttelissa, jota työtä ei kustannusarviossa ollut laskettu.

Merikadun tasottaminen Kapteenin- ja Laivurinkatujen välillä sekä Huvilakadun tasottaminen suoritettiin sitä varten lasketuilla kustannuksilla.

„Ylemmän pengerryksen tasoittamiseen Laivurinkadulla Vuorimiehen- ja Tehtaankadun välillä“ myönnetyn Smk 7,800 määrärahan yli meni Smk 1417:10, pääasiallisesti siksi että multa pengerryksen viertävään kupeeseen, joka oli laitettava nurmikoksi, tuli maksamaan enemmän kuin laskettu oli.

„Fredriksberginkadun tasottamiseen Sturen- ja Flemminginkatujen välillä sekä puolelta leveydeltään Kajaanin- ja Kotkankatujen välillä“ myönnetyn Smk 54,900 määrärahan yli meni Smk 2,100:45 sen johdosta, että Flemmingin- ja Åsinkatujen välinen osa Fredriksberginkadusta samalla aikaa myöskin tasotettiin puolelta leveydeltään, jotta kulkuyhteys saataisiin mainitun osan viereltä vuoden kuluessa myydyille tehdastonteille.

Tasotustyö Kotkankadulla Fredriksberginkadusta Loviisankatuun, Porvoonkadulla Kajaaninkadusta Kotkankatuun sekä Porthaninkadun jatkolla 2:lta linjalta Eläintarhan tiehen suoritettiin niitä varten lasketuilla kustannuksilla Smk 46,300:—, Smk 33,200:— ja Smk 7,900:—.

Tasotustyö Helsinginkadulla Kristiinan- ja Itä Brahenkatujen välillä, sekä viimeainitulla kadulla päätettiin edelliseltä vuodelta jääneellä rahamäärällä.

Kanavien „erinäiseen ylläpitoon“ myönnetty arviomääräraha Smk

Kanavat ja
viemärijat.

15,000: — osottautui riittämättömäksi, sillä todelliset menot ylläpidosta nousivat Smk:aan 20,013: 21.

„Täydennystöihin“ myönnetystä määrärahasta Smk 3,000: — käytettiin Smk 2,881: 49.

2:sen linjan alla olevan kanavan uusiminen Porthaninkadun ja Itäisen Viertotien välillä sekä Hakaniemen torin alla olevan kanavan osittainen uusiminen suoritettiin siihen lasketuilla kustannuksilla Smk 9,500: —.

Diakonissalaitoksen alueen halki kulkevan, vanhan 9" kanavan sijaan pantiin uusi 15" putkijohto; ja nousivat siitä kustannukset laskettuun määräänsä Smkaan 5,200: —.

Uudet viemärikanavat laskettiin seuraavien katujen alle: Kapteeninkadun os. N:osta 20 Pietarinkatuun sekä os. N:osta 10 Merikatuun, määräraha Smk 9,600: —, kustannukset 9,513: 34; Huvilakadun os. N:osta 30 Pietarinkatuun sekä os. N:osta 14 Merikatuun, määräraha 10,900: —, kustannukset Smk 10,410: 48; Laivurinkadun os. N:osta 35 Tehtaankatuun, määräraha Smk 3,200: —, kustannukset Smk 3,087: 52; Itäisen Viertotien alle ensimmäisestä poikkikadusta Hermanninkaupungissa Guntähden halki vievään laskuojaan, määräraha Smk 19,700: — kustannukset Smk 19,449: 42; Fredriksberginkadun alle Sturen- ja Flemminginkatujen välille sekä Kotkankadun ja Kajaaninkadun alle, määräraha Smk 15,600: — kustannukset Smk 15,012: 02; Kotkankadun alle Loviisankadusta Fredriksberginkatuun, määräraha Smk 15,600: —, kustannukset Smk 15,191: 66; Porvoonkadun alle os. N:osta 25 Kotkankatuun, määräraha Smk 2,500: —, kustannukset Smk 2,431: 27; Kauppa- ja Käsityöläiskatujen alle Hermanninkaupungissa, määräraha Smk 3,500: —, kustannukset Smk 3,752: 92, jota paitsi Pitkän sillan luona laskeva lokaviemäri johdettiin Siltavuoren rannan alatse Siltavuoren satamaan Smkan 24,703: 72 kustannuksella.

Lopuksi valmistettiin kanava Itä-Raahenkadun alle Helsingin- ja Josafatinkatujen välille edellisen vuoden määrärahasta siirretyillä Smk 5,606: 33.

Tiet.

Kustannukset teiden „erinäisistä korjauksista“ nousivat Smkaan 13,055: 17; sitä varten myönnetty arviomääräraha oli vain 10,000: — markkaa.

Viertotiet.

Samoin meni viertoteiden „erinäisiin korjauksiin“ myönnetyn Smk 15,000: — määrärahan yli Smk 2,747: 30.

Satamat.

Laiturien, satamain poijujen, väliaikaisten siltain, ducdalbien y. m. „erinäiset korjaukset“ veivät Smk 19,318: 58 nousten siten Smk 7,318: 58 määrärahan yli. Tämä lisämeno aiheutui osaksi siitä, että rakennustointa vuoden aikana oli niin vilkasta että yksistään kustannukset rakennuspaikoilta tulevain kivien ja maan vastaanottamisesta tuli maksamaan

noin 5,000:— markkaa, osaksi myöskin siitä että laituriperustat Hietalahden ja Etelä-satamassa olivat höyrylaivaonnettomuuksien kautta vahingoittuneet niin suuresti että vahinkojen korjaus veti arvaamattoman suuria summia.

Smk 3,000:— määrärahasta „ajosiltoihin jälle ynnä aitauksiin laitureilla“ käytettiin Smk 2,575: 24.

Kustannukset „Rahapajanlaiturin itäosan korottamisesta“ nousivat Smkaan 20,909: 91, määräraha Smk 20,000:—.

„Linnalaiturin ulkosivustan uudelleen rakentamiseen“ myönnetty Smk 14,900:— määrärahan yli meni Smk 282: 07.

„Kahta uivaa poijua varten Katajanokan luo“ oli arviolta myönnetty Smk 1,000:—, mutta kustannukset nousivat Smkaan 1,234: 15.

„Töölönlahden perkaamiseen Pitkäsillan ja rautatiepenkereen välillä“ myönnetty Smk 25,000:— määräraha käytettiin mainittuun tarkoitukseen.

Kustannukset „kaatopaikkojen ja laiturien ylläpitämisestä“ ja „vah-
tien palkkaamisesta“ nousivat Smkaan 2,472: 13 ja Smk 5,307: 63; vastaavat määrärahat olivat Smk 2,800:— ja Smk 5,200:—.

Puhtaanapito-
laitos.

„Makkien ja käymälöiden puhtaanapitoon“ oli myönnetty Smk 12,000:— määräraha, mutta sen yli meni Smk 627: 13.

Samoin meni „makkien ja käymäläin korjaukseen“ myönnetty Smk 2,000:— määrärahan yli Smk 137: 37.

„Kaupungin yleisten paikkojen ja katuosien puhtaanapito“ tuli maksamaan Smk 2,544: 43 enemmän kuin siihen myönnetty Smk 47,000:— määräraha. Kustannukset jakaantuvat seuraavasti:

Työnjohto	Smk	3,490:—
Työkalut.	„	688: 61
Lakaseminen	„	23,366: 03
Rikkojen kuletu	„	10,002: 10
Lumenkuletu	„	9,045: 29
Kyntäminen ja hiekottaminen.	„	2,952: 40
Yhteensä		Smk 49,544: 43

„Viertoteiden puhtaanapitoon“ tuli myöskin menemään Smk 16,000:— määrärahan yli Smk 2,498: 99 ja jakaantuvat kustannukset seuraaviin eriin:

Työnjohto	Smk	2,279: 10
Työkalut.	„	92: 07
Lakaseminen	„	10,957: 68
Rikkojen kuletu	„	2,994: 60
Lumenkuletu	„	1,218: 90
Kyntäminen ja hiekottaminen.	„	956: 54
Yhteensä		Smk 18,498: 99

„Kaupungin keskikatuja kastelemiseen“ myönnetystä Smk 10,000: — määrärahasta meni vain Smk 8,864: 85.

„Kaivopuiston viertoteiden puhtaanapitoon“ käytti Rakennuskonttori Smk 765: 77.

„Teiden puhtaanapitoon“ meni Smk 7,507: 43.

Rikkojen kuleuskärrien hankkimista, rikka-aseman perustamista kaupunkiin ja rautatieraiteiden, seisahduslaiturien, suojuksien y. m. rakentamista Malmin kaatopaikalle ei voitu vuoden kuluessa loppuun suorittaa sen vuoksi että Senaatin vahvistus Rautatiehallituksen ja Kaupungin välillä tehdylle sopimukselle Malmin kaatopaikasta y. m. saatiin vasta syksyllä, jonka vuoksi näihin töihin osotetut määrärahat siirrettiin seuraavalle vuodelle.

Mukavuuslaitosten luku lisääntyi yhdellä, joka pystytettiin Lapinlahdenkadulle Smk 1,221: 96 kustannuksella.

Työkalut
Sekalaisia.

Työkaluja ostettiin ja korjattiin vuoden kuluessa 9,006: 74 markalla.

„Pesulaiturien, halkomittojen, lyhtypatsaiden y. m. ylläpidosta“ nousivat kustannukset Smk 9,943: 72, jakaantuen seuraaviin eriin:

Pesulaiturit.	Smk	7,184: 98
Halkomitat.	„	845: 29
Lyhtypatsaat	„	1,462: 25
Hengenpelastuskalut	„	239: 25
Sekalaista	„	211: 95
Yhteensä		Smk 9,943: 72

Viimeksi mainittakoon seuraavat työt, jotka Rakennuskonttori suoritti osaksi v. 1902, osaksi vuonna 1903 Kaupunginvaltuusmiesten käyttövaroista myönnettyillä määrärahoilla, nimittäin:

Katajanokan tullihuoneen alikerroksessa olevan Satama-

radan asemakonttorin sisustus, maksoi Smk 2,064: 29

Sisustus uuteen postiosastoon saman rakennuksen 2:ssa ker-

roksessa, maksoi „ 2,756: 27

Silta Merisatamassa, maksoi „ 6,682: 41

Poliisivankilain korjaus, maksoi „ 1,057: 49

Poliisilaitokselle Raatihuonerakennuksesta ja ent. Baranoffin talosta luovutettujen huoneistojen korjaus ja

uusi sisustus, maksoi „ 6,721: 11

Kaupungin
geodeetin toi-
minta.

Kaupungin geodeetti otti vuoden kuluessa osaa seuraaviin Rakennuskonttorin ohjesäännön 5 §:ssä mainittuihin toimituksiin, nimittäin:

56 tontinmittaukseen, 56 tontinarvioimiseen, 8 huvila- ja muihin maakatselmuksiin, 79 kolmivuotiskatselmukseen, 23 kontrollikatselmukseen, 7 läh-
tökatselmukseen, 20 varastopaikkojen ja kivilouhikoiden arvioimiseen, 7
rajan viittomiseen, 47 sokkelikatselmukseen ja 7 punnitukseen. Mainittu
geodeetti antoi: 12 mittakirjan jäljennöstä, 5 todistusta ja otetta tont-
tikirjasta sekä 16 jäljennöstä huvilatilusten ja varastopaikkojen kartoista,
sekä sitä paitsi sekä mieskohtaisesti että sitä varten palkattujen apulaisten
avulla suoritti kaikellaisia Rakennuskonttorille ja kaupungin karttalaitok-
selle tarpeellisia geodeettisia töitä.

Kaupungin metsänviljelyksen valvontaan käytetty metsänhoitaja G.
O. Timgren on toiminnastaan vuoden kuluessa antanut seuraavan kerto-
muksen.

Kaupungin
metsien hoito.

„Istutuksiin osaksi rehevän ruohokasvun ja laitumena käytön, osaksi
tulipalon kautta syntyneiden aukkojen täyttämiseksi, on apuviljelystä edel-
leenkin toimitettu, jolloin istutettiin Guntähden tilan metsäosalle 2,075
lehtikuusen tainta, Grejuksen osalle 500 ja Meilansin 750 saarnen tainta
sekä Eläintarhaan 65 seitsenvuotista tammea.

Metsänviljelys.

Taimikoulussa koulittiin vuoden kuluessa vain 3,725 tainta. Siellä
on vielä jälellä mahdollisesti tarvittaviin apuistutuksiin hiukan yli 16,000
tainta 20 eri puulajia.

Lehtipensaiden raivausta havupuutaimien hyväksi on kertomusvuoden
aikana toimitettu Guntähden ja Meilansin alueella, jota vastoin metsän
harvennusta vuoden kuluessa ei ole toimitettu.

Metsänraivaus.

Työansion hankkimiseksi osalle kaupungin hätäakärsivistä hakattiin
Guntähden tilan metsissä 430 mänty- ja 75 kuusipuuta sekä 52 suurta
koivua eli kaikkiaan 557 runkoa. Niistä saatiin: 414 pelkkaa, 179 tukkia,
305 rakennuspuuta, 17 piirua, 40 kaaripuuta, 181 ratapölkkyä ja 71 koivu-
tukkia, eli yhteensä 1207 kappaletta, johon on vielä lisättävä 117 kuutio-
metriä halkoja latvuksista y. m. Sen lisäksi on Grejuksen alueelta otettu
264 patsasta rautatienvarsi-aitaukseen.

Hakkaus.

N. s. Tilkan niittypalstalta on Grejuksen tilan vuokraaja luvatto-
masti hakkauttanut 41 keskiikäistä havupuuta ja on Rahatoimikamari vel-
voittanut hänet viljelemään sen alueen, jolla haaskaus on tapahtunut.

Metsän hakkaus.

Metsänpalon alku sattui Guntähden tilan alueella heinäkuun 12 ja
Meilansin alueella 17 päivänä, ja poltti tuli edellisellä 0,75 ha ja jälki-
mäisellä 50 neliömetrin alaa pääasiallisesti kalliomaata. Vahinko tuli siis
aivan vähäpätöinen.

Metsänpalo.

Kustannukset.

Kustannuksia vuoden kuluessa oli:

metsänviljelyksestä	<i>Smc.</i>	51: 30
taimikoulusta	"	143: 82
raivaustöistä	"	66: 60
metsänhakkuusta	"	1,011: 89
ylimääräisestä vartioimisesta varsinkin joulun ja juhan-		
nuksen aikaan	"	382: 96
		eli yhteensä <i>Smc.</i> 1,659: 57

Vesijohdon laa-
jentaminen ja
arvo.

Vesijohdosta, sen laajentamisesta ja toiminnasta on Vesijohtokonttori antanut seuraavan kertomuksen:

	<i>Smc.</i>	<i>ptä.</i>
Vesijohdon pääoma-arvo vuoden 1902 lopussa	3,811,600	67
Vesimittarien osto	8,596	19
Vesijohto Bernhardinkadun alitse	1,766	08
" Ratakadun "	5,071	68
" Korkeavuorenkadun " (putkien vaihto)	9,627	82
" Bulevardinkadun " "	3,566	72
" Kapteeninkadun "	5,537	09
" Huvilakadun "	11,772	90
" Itäisen Viertotien " Wallgårdiin	23,741	76
" Merikadun "	11,660	46
" Kauppa- ja Käsimyökadun alitse	3,300	—
" Kotkankadun alitse (putkien vaihto)	17,514	75
" Porvoonkadun "	1,968	46
" Fredriksberginkadun "	9,196	90
" Laivurinkadun "	3,727	57
" Helsinginkadun "	4,611	41
" Käenkujan "	2,708	39
" Länsi Henrikinkadun " (putkien vaihto)	15,020	70
" Läntiseen Kaivopuistoon N:o 4 (taattu)	2,500	—
Vedenottopaikkoja Katajanokan rantakadulla (alettu v. 1901)	5,880	48
Paloposteja ja sulkuventtiilejä putkiverkossa	1,758	93
		3,961,128 96
Poistoa putkiverkosta	19,900	—
Vesijohdon pääoma-arvo vuoden 1903 lopussa	3,941,228	96

Vesijohtoon pantujen vesimittarien luku on lisääntynyt 65:llä ja oli vuoden lopussa 1939, josta 8 kpl yksityisten kuluttajain omia. Mittarien johtoaukon läpimitta näkyy seuraavista erikoistiedoista:

Johtoaukko	7	13	20	25	30	40	50	75	100	150 mm.
Luku	2	171	683	462	249	195	132	31	5	9 kpl.

Vuoden kuluessa toimitetut täydennystyöt, joista tärkeimmät olivat Vesisäiliön lisärakennus.
säiliörakennusta ympäröivän alueen tasointa sekä sen tyhjentämiseen käytettävän viemärin rakentaminen, maksettiin tuloilla, joita oli saatu myydyistä tahi muihin töihin käytetyistä ylijääneistä aineksista, työväjasta y. m., joten lukuunottamatta vuosien 1901 ja 1902 menosääntöihin otettuja kustannuksia, työt eivät ole aiheuttaneet uusia menoja. Vesisäiliön lisärakennuksesta aiheutuvat menot nousevat yhteensä 137,772 markkaan 49 penniin, jaettuna seuraaville erikoismenoille:

Graniittimuuri, tehty sementtiruukkiin, ulkopuolinen

pinta kiilattu tahi hakattu	<i>Smk</i>	53,434: 04
Kylmämuuri, liitoksista täytetty	”	2,238: —
Tasointa varten tehdyt louhimistyöt	”	4,678: 24
Betonityöt	”	14,911: 82
Rappaus	”	5,706: 17
Tiilimuuri, tehty sementtiruukkiin	”	29,287: 25
Putkia ja ranoja, siihen luettuna putkihaudat	”	10,457: 26
Katon täyttäminen	”	3,390: 14
Rautatyöt	”	9,075: 38
Vedenkorkeuden sähkömittarin siirtäminen	”	1,030: 44
Asfalttityöt	”	742: 47
Tasointa	”	623: 99
Savuhatut, tikapuut y. m.	”	457: 39
Viemärijohto	”	1,739: 90
Yhteensä <i>Smk</i>		137,772: 49

Jaettuina itse vesisäiliölle ja kattorakennukselle ovat kustannukset seuraavat:

Säiliö.

Tasointa varten tehdyt louhimistyöt	<i>Smk</i>	4,678: 24
Graniittimuuri, tehty sementtiruukkiin	”	53,434: 04
Kylmämuuri	”	2,238: —
Betonityöt	”	10,065: 42
Tiilimuuri, tehty sementtiruukkiin	”	9,607: 80
Rappaus	”	2,362: 49
Putkia ja ranoja	”	10,457: 26
Vedenkorkeuden sähkömittarin siirtäminen	”	1,030: 44
Tasointustyöt	”	623: 99
Viemärijohto	”	1,739: 90
Yhteensä <i>Smk</i>		96,237: 58

Kattorakennus.

Tiilimuuri, tehty sementtiruukkiin	<i>Smk.</i>	19,679: 45
Betonityöt	„	4,846: 40
Rappaus	„	3,343: 68
Katon täyttäminen	„	3,390: 14
Rautatyöt	„	9,075: 38
Asfalttityöt	„	742: 47
Savuhatut, tikapuut y. m.	„	457: 39
Yhteensä <i>Smk.</i>		41,534: 91

Tärkeimmät yksikköhinnat olivat: sementtiruukkiin tehty tiilimuuri (seinän kattaus, pylväät ja holvit) 66: 71, betonityöt 37: 38, sementtiruukkiin tehty graniittimuuri, jonka ulkopinta on kiilattu tahi hakattu, 44: 53, kaikki kuutiometriltä. Sementtirappaus maksoi 2: 43 kuutiometriltä.

Lisärakennuksen vesitilan tilavuus on 2,433 m³ ja kustannukset m³:ltä nousevat vesisäiliöltä 39: 56 markkaan, katolta 17: 07 markkaan eli yhteensä 56: 63 markkaan.

Konttorin v. 1897 tekemä kustannusarvio nousi 137,000 markkaan, mutta eräs vuonna 1900 asetettu komitea, joka oli saanut tehtäväkseen harkita kysymystä vesitornin rakentamisesta tahi vesisäiliön lisärakennuksesta, katsoi työtä ei voitavan suorittaa 190,000 markkaa vähemmästä. Ainesten hintojen ja työpalkkojen kohoamiseen katsoen teki konttori v. 1900 uuden 147,000 markkaan päättyvän kustannusarvion, mikä summa myönnettiinkin, mutta kun lopulliset kustannukset nousivat likipitäen alkuperäisen ehdotuksen suuruiseksi, on täten syntynyt 9,227 markan 51 pennin suuruinen ylijäämä, jota osittain on käytetty vanhan vesisäiliön korjaamiseksi (4,089: 47), osittain uuden, vanhalle ja uudelle vesisäiliölle yhteisen porrashuoneen rakentamiseksi (5,138: 04) ja ovat molemmat nämä erät 1902 vuoden kertomuksessa mainitut.

Putkiverkon
laajentaminen.

Putkiverkon laajentamisesta ansaitsee mainitsemista ainoastaan, että osa Fredriksberginkatua varustettiin vesijohtoputkilla, mitään määrärahaa tähän tarkotukseen olematta, syystä että nimittäin noin 500 m Janssonin viljelyksissä olevasta vanhasta painojohdosta oli korjattava pois, ne kun uuden asemakaavan mukaan olisivat tulleet yksityisten omistamille tonteille, jonka kautta verkon laajennuksesta Fredriksberginkadun alitse aiheutuvat kustannukset voitiin suorittaa sillä summalla, joka vastasi maasta kaivettujen putkien arvoa.

Muutamia uusia paloposteja ja sulkuventtiilejä pantiin lisää sellaisiin paikkoihin, joissa niitä ennestään oli liian harvassa.

Uusia paloposteja.

Putkien vaihdosta aiheutuvat poistot nousevat seuraaviin määriin: Pääoman arvon poistoa.

Korkeavuorenkatu	<i>Smc</i>	3,800: —
Bulevardinkatu	”	1,200: —
L. Henrikinkatu	”	2,900: —
Kotkankatu	”	5,000: —
Janssonin viljelykset	”	7,000: —
Yhteensä <i>Smc</i>		19,900: —

Vuonna 1903 maahan laskettujen ja siitä otettujen vesijohtoputkien Laskettuja vesi-
pituus ja läpimitta ynnä niihin kuuluvat laitokset näkyvät seuraavasta johtoputkia.
taulusta:

	457 mm put- kea	305 mm put- kea	203 mm put- kea	152 mm put- kea	127 mm put- kea	102 mm put- kea	76 mm put- kea	Paloposteja m	Sulkuvarvoja m
Yhdistysjohto Bernhardinkadun alitse . .	—	—	—	—	53	—	—	—	1
Putkien vaihto Ratakadun ” . .	—	—	—	—	95	—	—	1	1
” ” Korkeavuorenkadun ” . .	—	—	380	—	—	—	—	—	—
” ” L. Henrikinkadun ” . .	—	334	—	—	—	—	—	1	2
” ” Bulevardinkadun ” . .	—	—	110	—	—	—	—	—	1
” ” Kotkankadun ” . .	270	—	—	—	—	—	—	2	—
Vesijohto Kapteeninkadun ” . .	—	—	132	167	—	135	—	1	9
” Huvilakadun ” . .	—	—	—	—	318	—	—	2	4
” I. Viertotien ” . .	—	—	—	822	—	59	—	9	6
” Merikadun ” . .	—	—	—	—	238	—	—	2	2
” Kauppakadun ” . .	—	—	—	—	38	—	—	1	1
” Käsityökadun ” . .	—	—	—	—	80	—	—	1	—
” Porvoonkadun ” . .	—	—	—	—	102	—	—	1	1
” Laivurinkadun ” . .	—	—	85	—	—	—	—	1	1
” Käenkujan ” . .	—	—	—	—	41	—	—	—	1
” Fredriksberginkadun ” . .	—	—	—	—	231	—	—	1	—
” Sturenkadun ” . .	—	—	—	47	—	—	—	—	—
” Helsinginkadun ” . .	—	—	—	—	162	—	—	3	1
” Kristiinankadun ” . .	—	—	—	11	—	—	—	—	—
” L. Kaivopuiston huvilaan N:o 4	—	—	—	—	—	66	—	1	1
Vedenottopaikkoja Katajanokalla	—	—	—	—	—	—	250	—	2
Erinäisiä täydennyksiä	—	—	—	—	—	—	—	6	1
Yhteensä	270	334	707	1,047	1,358	260	250	33	35
Ylöskaivettuja tahi hylyksi jätettyjä . .	—	816	—	—	—	790	—	—	—

Helsinginkadun alaiseen putkijohtoon käytettiin, epävakavaan perustaan katsoen, koetteeksi n. k. Mannesmannin teräsputkia, jotka ruostumista vastaan olivat suojatut asfaltilla tahi juuttekääreillä.

Putkiverkon
pituus

Putkiverkon pituus sekä siihen tehtyjen palopostien ja sulkuranojen luku näkyy seuraavasta taulusta:

	583 mm putkea m	533 mm putkea m	457 mm put- kea m	406 mm put- kea m	305 mm put- kea m	203 mm put- kea m	152 mm put- kea m	127 mm put- kea m	102 mm put- kea m	76 mm putkea m	51 mm putkea m	Yhteensä put- kia m	Paloposteja m	Sulkurajoja m
Joulukuun 31 p. 1902	92	15	3,879	3,119	9,541	5,317	12,146	3,595	28,751	1,669	2,655	70,779	494	486
Lisäys v. 1903 . . .	—	—	270	—	334	707	1,047	1,358	260	250	—	4,226	33	35
Vähennys v. 1903	—	—	—	—	816	—	—	—	790	—	—	1,606	—	—
Joulukuun 31 p. 1903	92	15	4,149	3,119	9,059	6,024	13,193	4,953	28,221	1,919	2,655	73,399	527	521

Putkiverkon keskiläpimitta on 177,2 mm.

1903 vuoden lopussa oli käytännössä 15 julkista käymälää vesisuihkuineen, 4 juottoallasta (joista 2:ssa oli laitos veden lämmittämistä varten, 46 vedenottoaikkaa puutarhan ja 7 katujen kastelemista varten, 33 vedenottoaikkaa laivoille laitureilla, 14 keskeytyen ja 16 alati juoksevaa vapaa-kaivoa ja juomaveden heittäjää, 4 suihkukaivoa (paitsi 2 yksityistä, joihin kaupunki kustansi veden) sekä yksi vesipainohissi. Kaupungin taloja ja laitoksia oli 36 varustettuna vesijohdolla.

Vesijohdon hal-
linto ja käyttö.

Hallinto, käyttö ja sekalaista.

	<i>Frnk</i>	<i>shk.</i>	<i>Frnk</i>	<i>shk.</i>
<i>Vesijohtokonttori.</i>				
Yksi insinööri, palkkiota ja matkaravoja	10,000	—		
Yksi assistentti	4,800	—		
Yksi kirjanpitäjä	3,600	—		
Kirjurin- ja piirustusapulainen sekä konttoripoika	2,297	48		
Vuokra, valaistus ja siivous	1,958	62		
Tarvorahoja	2,743	77	25,399	87
Siirto	—	—	25,399	87

	<i>Smk.</i>	<i>ml.</i>	<i>Smk.</i>	<i>ml.</i>
Siirto	—	—	25,399	87
<i>Vedennosto.</i>				
Yksi ylikoneenkäyttäjä, puolet palkkiota	1,350	—		
Yksi ensimmäinen koneenkäyttäjä, palkkiota	1,800	—		
Yksi toinen s:n s:n	1,500	—		
Yksi puhdistaja s:n	999	88		
Lämmittäjä- ja apuripäivätyöt	116	20		
Polttoainetta höyrypumpulaitokseen ja konehuoneen lämmitys, öljyä, vanua ja sekalaista	4,922	31		
Polttoainetta konemiehistön huoneustoihin	530	21		
Turbiinipumpplaitoksen korjaus ja kunnossapito	3,966	32		
Höyrypumpplaitoksen " " "	855	02		
Vesirännin " " "	58	12	16,098	06
<i>Siivittäminen.</i>				
Yksi ylikoneenkäyttäjä, toinen puoli palkkiota	1,350	—		
Siiviläin jäädyttäminen ja kuoriminen ynnä hiekan pesu, kär- ryttäminen ja täyttäminen	8,264	—		
II:n siiviläaltaan betonoiminen	4,557	60		
Siiviläallasten korjaus	640	96		
Aitausten "	353	26		
Työkalujen korjaus ja sekalaista	318	19		
Polttoaineet pumpputkaivoihin	200	—	15,684	01
<i>Putkiverkko.</i>				
Palopostien ja vedenottopaikkojen hoito	5,178	83		
Putkiverkon korjaus ja kunnossapito	1,806	63		
Palopostien ja sulkurajojen korjaus ja kunnossapito	3,770	14		
Maasta kaivettujen ja hylkysijätettyjen putkien poisto	19,900	—	30,655	60
<i>Vesisäiliö.</i>				
Säiliövahti, palkkiota	500	—		
Vanhemman vesisäiliön katon kattaminen, $\frac{1}{3}$ koko pintaa . .	4,338	37		
Vesisäiliön, vedenkorkeuden sähkömittarin ja vahdin asunnon kunnossapito ja korjaus	1,200	95	6,039	32
<i>Vesimittarit.</i>				
Vesimittarien korjaus ja tarkastus (vähentämällä tästä lähte- vät tulot).	5,218	98		
Vesimittarien lukeminen ja tulosten yhteenlaskeminen.	8,526	57	13,745	55
Siirto	—	—	107,622	41

	<i>Smc.</i>	<i>ptä.</i>	<i>Smc.</i>	<i>ptä.</i>
Siirto	—	—	107,622	41
<i>Sekalaista.</i>				
Mittauksia ja tutkimuksia	1,145	83		
Palovakuutusmaksuja, veroja Helsingin kunnalle ja telefoni-				
maksuja	1,765	48		
Hevosallasten lämmityslaitosten käyttö ja hoito	1,502	05		
Vanhassakaupungissa olevan siivilä- ja suojelusalueen vuokra,				
vähennettynä kaupungin alivuokramiehiltä kertyneillä				
varoilla	152	38		
Maksulippujen jakamiskustannukset	700	—		
Lausunnon ja ehdotuksen hankkiminen vesijohtoveden puhdis-				
tusta koskevasta kysymyksestä	237	31	5,503	05
<i>Työpaja.</i>				
Yksi työnjohtaja, palkkiota	1,600	—		
Päivättöitä yksityisten töitä varten	52,498	50		
Tarveaineksia ” ” ”	107,839	63		
Työpajan työkalujen korjaus	2,000	—		
Aitausten korjaus, sähkövalaistuksen asettaminen sekä työpa-				
jarakennuksen kunnossapito	1,600	—	165,538	13
Yhteensä	—	—	278,663	59

Vesijohtokont-
tori.

Menot vesijohtokonttorin kohdalla ovat palkkauksia ja tarverahoja vesijohdon laajennuksen, käytön, kunnossapidon ja hallinnon valvontaa sekä vesijohtomaksujen ja vesijohtotöiden toimittamisesta tulevien palkkioiden maksuunpanoa varten.

Konttoritöiden joukossa on ollut 149 toimituskirjaa, 168 kirjettä, noin 5,500 maksulippua kulutetusta vedestä sekä 2,353 laskua työpajan toimittamista töistä.

Vedennosto.

Vuoden kuluessa nostetun veden määrä on 2,236,077 kuutiom., mikä on 239,965 kuutiom. eli 10,7 % edellisen vuoden kulutusta suurempi. Höyrypumpulaitosta käytettiin 12 päivää yhteensä 130 tuntia, osittain vesirännin ja turbiinipumppujen korjauksen, osittain erittäin vaikean jääsohjon takia, joka Marraskuun 25 ja 26 p:nä sattui Wantaan joessa.

Taulu pumppulaitoksen käytöstä v. 1903.

Kuukausi	Turbiinipumppulaitos				Höyrypumppulaitos			Yhteensä m ³	Nosto vuorokau- dessa		
	Pumppu N:o	Tunteja	Lyöntejä	m ³	Tunteja	Lyöntejä	m ³		Keskim. m ³	Enintään m ³	Vähintään m ³
Tammikuu	I II	505 523	340,187 355,474	156,524	—	—	—	156,524	5,049	5,954	2,962
Helmikuu .	I II	486 487	330,884 332,053	149,161	—	—	—	149,161	5,327	6,031	3,536
Maaliskuu .	I II	558 517	380,901 355,076	165,595	—	—	—	165,595	5,342	6,409	3,215
Huhtikuu .	I II	546 528	373,868 371,527	167,714	—	—	—	167,714	5,590	6,641	3,235
Toukokuu .	I II	559 609	411,401 443,215	192,289	—	—	—	192,289	6,203	8,930	3,807
Kesäkuu . .	I II	552 558	420,205 421,809	189,453	—	—	—	189,453	6,315	8,379	3,675
Heinäkuu .	I II	499 435	403,455 334,252	165,984	91	205,796	32,886	198,870	6,415	7,579	4,011
Elokuu . .	I II	542 553	394,204 438,254	187,303	—	—	—	187,303	6,042	7,065	4,047
Syyskuu . .	I II	561 564	431,149 424,595	192,542	—	—	—	192,542	6,418	7,499	4,256
Lokakuu .	I II	615 608	481,103 473,124	214,701	—	—	—	214,701	6,926	7,662	4,225
Marraskuu	I II	551 569	445,506 457,692	203,220	39	71,355	11,403	214,623	7,154	9,523	5,048
Joulukuu .	I II	575 578	459,333 462,011	207,302	—	—	—	207,302	6,687	8,097	4,318
Koko v:delta	—	13,078	9,741,278	2,191,788	130	277,151	44,289	2,236,077	6,126	9,523	2,962

Vedenkulutus vuorokautta kohti oli keskimäärin 6,126 kuut.m. (= 70,9 sek. l.), enin marraskuun 14 p:nä 9,523 kuut.m. (= 110,2 sek. l.) ja vähin tammikuun 6 p:nä 2,962 kuut.m. (= 34,3 sek. l.).

Nostokustannus oli keskimäärin 0,72 penniä kuuutiometriltä vettä.

Siivilöimiskustannus on 4 markkaa 97 penniä neliömetriltä siivilä-pintaa ja 0,70 penniä kuutiometriltä vettä.

Siiviläin puhdistus toimitettiin 43 kertaa, kuten seuraavasta taulusta näkyy:

Veden siivilöi-
minen.

Puhdistettuja siivilälaitaita	Tammikuu	Helmi- kuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu
I	—	—	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—
II	—	1	1	—	2	—	1	—	—	1	—	1
III	—	1	—	1	1	—	1	1	1	—	—	1
IV	—	1	—	1	1	1	—	—	2	—	1	—
V	1	—	—	1	1	1	1	—	1	1	—	—
VI	—	—	1	—	2	—	1	—	1	1	1	—
	1	3	3	4	8	3	4	2	6	4	3	2

Eri siiviläin käyntiaika oli koko vuonna: N:o I:n — 309, N:o II:n — 273, N:o III:n — 237, N:o IV:n — 302, N:o V:n — 276 ja N:o VI:n — 314 vuorokautta. Kahden puhdistuksen välinen keskimääräinen käyntiaika taas oli: N:o I:n — 39, N:o II:n — 39, N:o III:n — 34, N:o IV:n — 43, N:o V:n — 39, N:o VI:n — 45 eli kaikkien siiviläin 40 vuorokautta. Pisin käyntiaika, 109 vuorokautta ($\frac{4}{11}02 - \frac{20}{3}03$) oli siivilällä N:o III, lyhin, 14 vuorokautta ($\frac{22}{8} - \frac{4}{9}$) niinikään siivilällä N:o III.

Jään paksuus oli avoimissa siivilöissä enintään 60, katetuissa 15 cm. Alin ilmanlämpö oli — 27° C, alin lämpö katetuissa siivilöissä — 2° C. Vuoden kuluessa tehtiin, paitsi tavanmukaisia korjauksia avointen siiviläin pakkasen vahingoittamiin muureihin, betonipäällys koko II:n siivilän sisäkehykseen, muurissa olevain halkeamain tukkimiseksi ja uusien ehkäisemiseksi. Missä määrin tarkotus on saavutettu, sen vasta tulevaisuus on osotava. Siiviläin hiekka kaivettiin ja täydennettiin tavalliseen tapaan.

Muut tiedot siiviläin käyttämisestä ja sen tuloksista antaa seuraava taulu, josta kuitenkin on mainittava, ettei bakteriologisia analyysejä kesäkuukausina toimitettu sekä että niin muodoin ei voida ilmoittaa tarkkoja veden bakterinpitoisuutta ja siiviläin baktorejapuhdistavaa kykyä valaisevia vuotuisia keskilukuja, eikä myöskään bakteripesäkkeiden suurinta ja pientä lukua vuoden kuluessa.

Taulu siiviläin käytöstä vuonna 1903.

Kuukausi	Siiviläalaa käy- tännössä m ²			Siivilöimis- nopeus mm tunnissa			Läpikuulta- vuus						Bakteripesäkkeitä cm ³ kohti					
	Keskimäärin	Enintään	Vähintään	Keskimäärin	Enintään	Vähintään	Jokivesi			Vesi- johtovesi			Jokivesi			Vesi johto- vesi		
							Keskim.	Enintään	Vähintään	Keskim.	Enintään	Vähintään	Keskim.	Enintään	Vähintään	Keskim.	Enintään	Vähintään
Tammikuu . . .	2,848	2,925	2,805	74	120	45	57	57	51	75	75	75	366	433	330	28	32	26
Helmikuu . . .	2,688	2,925	2,610	83	129	53	47	50	43	74	75	70	597	773	488	90	117	58
Maaliskuu . . .	2,641	2,805	2,610	84	129	51	28	48	8	71	75	50	504	910	603	114	123	105
Huhtikuu . . .	2,778	2,925	2,610	84	129	46	17	28	7	60	70	45	2,007	5,500	556	61	110	24
Toukokuu . . .	2,638	2,925	1,284	98	263	60	26	36	10	70	75	61	470	470	470	51	51	51
Kesäkuu	2,428	2,925	1,284	94	263	62	31	46	4	60	75	41	—	—	—	—	—	—
Heinäkuu . . .	2,239	2,457	1,947	96	173	74	41	50	16	74	75	68	—	—	—	—	—	—
Elokuu	2,161	2,610	1,284	117	263	65	37	50	13	72	75	65	—	—	—	—	—	—
Syyskuu	2,217	2,610	1,947	121	173	78	32	54	9	65	75	33	527	960	250	56	83	42
Lokakuu	2,558	2,925	1,947	113	173	70	28	43	9	63	75	45	1,253	2,570	360	98	176	38
Marraskuu . . .	2,819	2,925	2,610	106	217	72	30	40	19	68	75	55	1,548	2,300	920	95	105	82
Joulukuu . . .	2,629	2,805	2,610	106	120	69	40	47	30	70	75	60	399	407	390	39	43	35
Koko vuonna	2,554	2,925	1,284	98	263	45	35	57	8	69	75	33	—	—	—	—	—	—

Vaikka siivilöimisnopeus yllä olevan taulun mukaan on ollut keskimäärin 98 mm tunnissa, niin se on noin 34% pumppujen käyntiajasta ollut päälle 100 mm.

Siivilöimisen kautta on jokiveden läpikuultavuus lisääntynyt 97 %, ja on tässä kohdin huomattava, että se kone, jolla veden läpikuultavuus mitataan, ei ilmaise suurempaa määrää kuin 75 cm, mutta että vesijohtoveden läpikuultavuus ajottain on ollut suurempi.

Jokiveden lämpö määrä oli keskimäärin 7,1, enintään 20,2, ja vähintään 0,2° C sekä suunnilleen yhtäpitävä Vanhassakaupungissa siivilöidyn veden lämpö määrän kanssa.

Vuoden kuluessa korjattiin 7 putkivuotoa eli yksi 17,5 kilometriä Putkiverkko putkiverkkoa kohti.

Suurempia korjauksia tehtiin 40 palopostiin ja sulkuranaan, pienempiä miltei joka päivä. Palopostien hoito maksoi vuotta ja kappaletta kohti keskimäärin 4 markkaa 7 penniä. Putkiverkon ja siihen kuuluvain lai-

tosten koko kunnossapitokustannus, siihen luettuna poistot, nousee 417 markkaan 66 penniin kilometriltä putkenpituutta ja 1,37 penniin kuutiometriltä vettä.

Vesisäiliö.

Vesisäiliö puhdistettiin 2 kertaa, tarvitsematta sitä, kuten aikaisemmin, kokonaan tyhjentää, kun siinä nykyään on kaksi eri osastoa. Vähin määrä vettä vesialtaassa oli vuoden kuluessa noin 1,500 kuut.m.

Vanhemmassa vesisäiliössä vaihdettiin lahonneet puiset katonkannattimet osittain uusiin rautaisiin. Niinikään poistettiin lahonnut välikatto ja sen sijaan laitettiin kaksinkertainen ulkokatto kemiallisesti käytellyistä laudoista, joiden väliin jätettiin ilmakerros. Jällellä olevain katon $\frac{2}{3}$:n korjaustyötä on aikomus jatkaa molempina seuraavina vuosina.

Vesimittarit.

Korjattujen ja tarkistettujen vesimittarien luku oli 697 eli noin 36 % asetettujen mittarien koko lukumäärästä. Vuoden kuluessa toimitettiin noin 22,800 vesimittarin lukemista. Juoksevat menot mittareista olivat vuodelta ja kappaleelta 7 markkaa 9 penniä kunnossapidosta ja lukemisesta sekä 10 markkaa 39 penniä korkoa ja poistoa eli yhteensä 17 markkaa 48 penniä. Kertyneet vuokrat taas ovat keskimäärin 12 markkaa 38 penniä vuodelta ja kappaleelta.

Vuonna 1903 koeteltiin 6 mittaria asianomaisten kuluttajain pyynnöstä ja osottivat ne väärin — 1,9 à — 1,5 %.

Työpaja.

Tietoja niiden töiden rahallisesta tuloksesta, joita työpaja on toimitanut yksityisille kuluttajille tahi vesijohtoon kuulumattomille kunnan laitoksille antaa seuraava likimääräinen laskelma:

	<i>Smc.</i>	<i>piä.</i>	<i>Smc.</i>	<i>piä.</i>
Tulot:				
Tuloja vuonna 1903 toimitetuista töistä	—	—	201,638	—
Menot:				
Yksi työnjohtaja, palkkiota	1,600	—		
5,5 % poistoa ja korkoa työpaja- ja makasiinirakennuksista . .	2,018	75		
Työpajarakennuksen korjaus ja kunnossapito y. m.	1,600	—		
Työpajan työkalujen korjaus ja kunnossapito	2,000	—		
Varastokorkoa ja palovakuutusmaksut	4,000	—		
Työkoneiden poistoa ja korkoa	434	—		
	11,652	75		
$\frac{5}{6}$ tästä yksityisiä töitä (lopun kaupungin)	9,710	63		
Päivätöitä yksityisten töihin	52,498	50		
Tarveaineita yksityisten töitä varten	107,839	63		
Laskulanketteja, kirjoja, kustannuksia laskumääräin perimisestä	1,000			
Mahdollisesti tarvittavia maksuttomia korjauksia varten varataan	1,000	—		
Saatavain korkoihin ja mahdollisesti huomaamatta jääneihin	—			
menoihin	1,589	24	173,638	—
Saldo puhdasta voittoa	—	—	28,000	—

Työpajan vuoden kuluessa toimittamain yksityisten johdonyhdistämisen luku on 85 seuraavain erikoistietojen mukaan:

Johtoaukon läpimitta:	20	25	30	40	50	75	100	mm.
	1	27	8	19	17	12	2	kpl.

Paitsi vakinaisesti palveluksessa olevaa henkilökuntaa, (9 kpl.), joilla on kuukausipalkka, vastaava koko vuodelta 27,499 markkaa 88 penniä, sekä urakoitsijain työmiehiä, on vuoden kuluessa enintään 160, keskimäärin 106 ja vähintään 84 henkeä ollut vesijohdon työssä ja nousee heidän yhteenlaskettu palkkauksensa 122,365 markkaan 61 penniin. Kymmentuntisen päivätyön keskikustannus tärkeimmissä ammeteissa näkyy seuraavista tiedoista, joissa sulkumerkkien sisällä olevat luvut osottavat päivätyöiden lukumäärää: mittarien ylitarkastaja (300) — 8,67, rakennusmestarit ja työnjohtajat (937) — 8,58, kuormaajurit (1,203) — 7,50, muurarit (206) — 5,45, seppä (302) — 5,00, sorvarit (304) — 4,88, kirvesmiehet (541) — 4,72,

Vesijohdon työväestö.

mittarien lukijat (1,212) — 4,40, viilaajat (1,825) — 4,29, putkenlaskijat (5737) — 4,20, valurit (302) — 4,00, konttoriapulainen (300 — 3,47, apurit (16,100) — 2,86, yövahti (678) — 2,32, vedenmyyjät (911) — 1,18, konttoripoika (300) — 1,80.

Kaikkiin vesijohtokonttorin toimesta tehtyihin töihin meni seuraavat kustannukset:

Vesijohdon laajennus	<i>Smc.</i>	149,528: 29
Sen käyttö, kunnossapito ja korjaus	”	93,225: 46
Työpajatyöt	”	165,538: 13
Yhteensä <i>Smc.</i>		408,291: 88

Nämä kustannukset jakaantuivat seuraavasti:

Palkkoja	<i>Smc.</i>	27,499: 88
Päivätöitä	”	122,365: 61
Urakka- ja tinkitöitä	”	20,179: 46
Rakennuskonttorin toimittamia töitä, laskun mukaan	”	53,770: 05
Tarveaineita ja sekalaista	”	184,476: 88
Yhteensä <i>Smc.</i>		408,291: 88

Kustannukset jokaisesta nostetusta kuutiometristä vettä ovat:

Kustannukset
m³:itä vettä.

Jos ainoastaan siivilöimiskustannukset otetaan lukuun	0,70	pennia
Jos tähän lisätään pumppuamis-kustannukset	1,42	”
Jos tähän lisätään putkiverkon hoidon ja kunnossapidon kustannukset	2,79	”
Jos tähän lisätään Vesijohtokonttorin kustannukset	3,93	”
Jos tähän lisätään vesimittarien kustannukset	4,54	”
Jos tähän lisätään muut käyttö- ja kunnossapitokustannukset (paitsi työpajan)	5,06	”
Jos tähän lisätään 5 % korko perustamispääomasta	13,87	”
Jos tähän lisätään 1 % poisto perustamispääomasta	15,63	”

Tulo m³:stä
vettä

Tulo jokaisesta nostetusta kuutiometristä vettä näkyy seuraavasta:

Kertyneitä vesimaksuja	<i>Smc.</i>	418,270: 48
Tulot hevosaltaista	”	1,672: 77
Korotus vesimaksujen suorituksen myöhäs- tymisestä	”	634: 87
Vesimittarien vuokra	”	— —
Yhteensä <i>Smc.</i>		444,588: 12

joten keskitulo jokaiselta nostetulta kuutiometriltä vettä on 19,88 penniä. Tulot vedestä ja mittarien vuokrista olivat yhteensä 44,768 markkaa 81 penniä suuremmat kuin vuonna 1902 ja 17,988 markkaa 12 penniä 1903 vuoden meno- ja tuloarviossa otaksuttua määrää suuremmat.

Kuluttajia oli vuoden lopussa 1,393 ja on niiden luku vuodesta 1902 lisääntynyt 45:llä. Vedenkäyttäjät
ja veden ku-
lutus.

Maksettavaksi pantu kulutus eri kaupunginosissa nousi seuraaviin määriin: I kaupunginosassa — 136,099, II — 258,441, III — 84,212, IV — 219,140, V — 158,496, VI — 72,958, VII — 128,398, VIII — 46,518, IX — 12,142, X 61,611, XI — 75,663, — XII 72,294, jakamattomilla maa-alueilla — 179,503 eli yhteensä 1,505,775 kuutiometriin.

Keskimäärin on jokaisesta myydystä kuutiometristä vettä kertynyt 27,93 penniä vesimaksuja ja 1,59 penniä mittarien vuokraa, eli yhteensä 29,52 penniä.

Koska nostettu vesimäärä oli 2,236,077 ja myyty 1,505,775 kuut.m., on ero 730,302 kuut.m., mikä 15,63 pennin yksikköhinnan mukaan vastaa 114,146 markan 20 pennin arvoa ja käsittää palosammutukseen, yleisiin mukavuuslaitoksiin, hevosaltaisiin ja vapaakaivoihin, katujen ja istutusten kastamiseen sekä vuotaneen ja mittareissa merkitsemättä jääneen veden kulutuksen.

Työpajan käyttö mukaan luettuna on vesijohdon bruttosäästö vuonna 1903 ollut 367,562 markkaa 53 penniä. Jos tähän lisätään yllämainittu yleisiin tarpeisiin käytetyn veden arvo, nousee määrä 481,708 markkaan 73 penniin ja jos tästä vähennetään perustamispääoman (3,941,228: 96) korkoa ja poistoa sekä juoksevasta ainevarastosta (233,039: 87) ja kalustosta (52,854: 17) 6 % eli 253,627 markkaa 38 penniä, niin jää jäännökseksi 228,081 markkaa 35 penniä, mikä lukuun ottamatta sen pääomaksi muutetun tappion korkoa, jolla vesijohtoa ensimmäisinä 6, 7 toimivuotena käytettiin, on 1903 vuoden puhdas voitto.

Vesijohdon
bruttosäästö

Vuoden kuluessa myönnettyt ohjesäännön mukaiset alennukset suu-remmasta menekistä kuin 125 kuutiometristä neljänneksessä sekä yksi-tyisten serviisijohdoista vuotaneesta vedestä nousevat yhteensä 31,154 markkaan 38 penniin.

Vesimaksujen
alennuksia.

Yksityisen serviisijohdon sulkemista siitä syystä, että kulutettua vettä tai toimitettuja työpajan töitä oli jätetty maksamatta, sattui 9 kertaa yhteensä 666 markan 53 pennin maksumäärästä. Vuoden lopussa oli kum-min 2 maksamatta jäänyttä laskua, joiden yhteenlaskettu määrä oli 194 markkaa 41 penniä. Yksityisten joh-
tojen sulkemi-
men.

Vedenkorkeus
Vantaanjoessa.

Vedenkorkeus Vantaanjoessa vuonna 1903.

K u u k a u s i	Keskimäärin m.	Enintään m.	Vähintään m.
Tammikuu	+ 0,18	+ 0,22	+ 0,12
Helmikuu	+ 0,20	+ 0,33	+ 0,15
Maaliskuu	+ 0,66	+ 1,42	+ 0,23
Huhtikuu	+ 0,94	+ 1,29	+ 0,61
Toukokuu	+ 0,43	+ 0,72	+ 0,13
Kesäkuu	+ 0,25	+ 0,63	+ 0,12
Heinäkuu	+ 0,16	+ 0,30	+ 0,10
Elokuu	+ 0,20	+ 0,50	+ 0,09
Syyskuu	+ 0,38	+ 1,15	+ 0,15
Lokakuu	+ 0,53	+ 1,40	+ 0,15
Marraskuu	+ 0,43	+ 0,74	+ 0,25
Joulukuu	+ 0,49	+ 1,04	+ 0,18
Koko vuonna	+ 0,46	+ 1,42	+ 0,09

Jäänlähtö alkoi Maaliskuun 30 p:nä, jolloin vedenkorkeus oli + 1,37 m yli tulvakannen.

b) Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatoimintaa koskevia asioita.

Kaupungin me-
not ja tulot.

Kaikki tiedot kaupungin menoista ja tuloista vuonna 1903 sekä vertaus vahvistetun tulo- ja menoarvion ja todellisen tilinpäätöksen välillä ynnä tieto kaupunginrahaston tilasta vuoden lopussa saadaan niitä koskevasta, jätkeämpänä olevista taululiitteistä.

Kaupungin irtai-
nin kalusto.

Hankkimalla eri lautakunnista, hallituksista ja konttoreista tietoja vuoden kuluessa tapahtuneista muutoksista kaupungin irtaimessa omaisuudessa on saman irtaimiston kalustokirjaa täydennetty ja on yhteenvedo mainitusta kirjasta etempänä taululiitteiden joukossa.

Kaupunginra-
haston katsas-
tukset.

Niissä kaupunginrahaston katsastuksissa, jotka kunnallisasetuksen säännöksen mukaan on säädetyssä järjestyksessä toimitettu joka neljännesvuosi, samaten kuin niissä ylimääräisissä katsastuksissakin, jotka Rahatoimikamarin vuonna 1878 tekemän päätöksen mukaan kaksi Rahatoimikamarin jäsentä on toimittanut, ei ole ollut mitään syytä muistutuksiin.

Obligatsioonien
arvonta.

Helmikuu 2 p:nä asianomaisessa järjestyksessä toimitetussa obligatsioonien arvonnassa joutuivat seuraavat numerot lunastettaviksi ¹⁾:

¹⁾ Rhtkn pöytäk. helmik. 5 p. 26 §.

Helsingin kaupungin 3 1/2 prosentin laina vuodelta 1898.

Sarja litt. B à 2,000 markkaa N:ot 206, 213, 372.

„ „ C à 1,000 „ „ 53, 271, 571.

„ „ D à 500 „ „ 25, 113, 134, 243, 282, 321, 358, 380, 387,
400, 486, 549, 599, 615, 643, 655, 679,
741, 856, 956, 991, 1,067, 1,097, 1,200.

Helsingin kaupungin 4 prosentin laina vuodelta 1900.

Sarja litt. B à 2,000 markkaa N:ot 248, 560, 618.

„ „ C à 1,000 „ „ 839, 961, 965, 1,017, 1,080, 1,122.

„ „ D à 500 „ „ 1,716, 1,779, 1,818, 1,912, 1,918, 2,121,
2,161, 2,229, 2,341.

Kesäkuun 6 p:nä toimitetussa obligatsionien arvonnassa tulivat seuraavat numerot lunastettaviksi ¹⁾:

Helsingin kaupungin 4 prosentin laina vuodelta 1902.

à 500 markkaa N:ot 1, 63, 216, 236, 278, 382, 401, 538, 641, 669, 720,
748, 809, 817, 829, 940, 1,090, 1,601, 1,617, 1,790,
1,982, 1,985, 2,517, 2,586, 2,660, 2,710, 2,847, 2,861,
2,895, 3,169, 3,252, 3,406, 3,523, 3,544, 3,586, 3,617,
3,848, 3,944, 4,217, 4,283, 4,544, 4,657, 5,022, 5,083,
5,134, 5,279, 5,378, 5,443, 5,563, 6,109, 7,065, 7,153,
7,180, 7,333, 8,410, 8,431, 8,465, 8,974, 9,351, 9,413,
9,540, 9,569, 10,505, 11,460, 11,658, 11,991, 12,562,
12,644, 12,831, 13,224, 14,343, 14,366, 14,500, 14,829,
14,844, 14,998, 15,095, 15,602, 15,826, 15,866.

Ja marraskuun 2 p:nä toimitetussa obligatsionien arvonnassa tulivat seuraavat numerot lunastettaviksi ²⁾:

Helsingin kaupungin 5 prosentin laina vuodelta 1876.

Sarja litt. A à 1,000 markkaa N:ot 33, 46, 85, 86, 115, 124, 211, 267, 351, 454.

„ „ B à 500 „ „ 20, 26, 73, 85, 102, 133, 208, 233, 300,
354, 442, 458, 503, 558, 599, 646, 742,

¹⁾ Rhtkn pöytäk. kesäk. 11 p. 23 §. — ²⁾ S:n s:n marrask. 5 p. 24 §.

830, 883, 893, 1,022, 1,070, 1,108, 1,126,
1,309, 1,368, 1,420, 1,439, 1,469.

Sarja litt. C à 200 markkaa N:ot 28, 106, 147, 243, 331, 376, 498, 499,
543, 739, 794, 913, 916, 932, 944, 977,
993, 1,003, 1,022, 1,133.

Helsingin kaupungin 4½ prosentin laina vuodelta 1882.

Sarja litt. A à 3,000 markkaa N:ot 17, 58, 60, 93, 125.

„ „ B à 1,000 „ „ 9, 11, 42, 71, 72, 119, 142, 159, 160, 161,
213, 226, 256, 313, 364, 436, 461, 464,
512, 523, 610, 618, 626, 658, 660, 664.
„ „ C à 500 „ „ 17, 56, 63, 67, 74, 94, 116, 136, 153,
162, 169, 174, 190, 298, 413, 439, 449,
452, 504, 509, 543, 560, 608, 650, 664,
696, 763, 782, 786, 790.

Helsingin kaupungin 4½ prosentin laina vuodelta 1892.

Sarja litt. A à 5,000 markkaa = 3,600 kruunua, N:ot 97, 138.

„ „ B à 1,000 „ = 720 „ „ 163, 539, 669, 773, 889,
898, 1,013, 1,130, 1,166.
„ „ C à 500 „ = 360 „ „ 241, 579, 684, 703, 815,
1,007, 1,011, 1,045, 1,066,
1,347, 1,409, 1,596.

Selontekona kaupungin tuloa tuottavista oikeuksista otetaan tähän seuraava Liikennekonttorin antama kertomus liikenne- y. m. maksujen ylöskannosta sekä konttorin toiminnasta.

Tulot.

„Viime kuluneena vuonna nousi Konttorissa kannettujen kaupungille tulevain maksujen loppusumma Smkaan 690,346: 34 Smk 651,656: 71 vastaan vuonna 1902. Koko lisäännyksestä, joka oli Smk 38,689: 63, tulee tuulaakein osalle Smk 25,366: 83 ja liikennemaksujen osalle Smk 13,104: 64, ja loput Smk 218: 16 jakaantuvat mittaussmaksun ja makasiinivuokran osalle. Verrattaessa vastaaviin eriin tuloarviossa vuodelle 1903 osottaa kanto ylijäämää, tehden Smk 17,005: 49 tuulaakien osasalla, Smk 17,050: 55 liikennemaksujen, Smk 435: 72 mittaussmaksujen ja Smk 2,304: 80 makasiinivuokran osalle, eli yhteensä Smk 36,846: 34. Liikennemaksujen määrän suhteen on huomautettava, että se 50 % alennus, jota Kaupunginvaltuusmiesten päätöksen mukaan joulukuun 15 päivästä 1896 on myönnetty ta-

varoista, joita on saapunut osana talvipurjehduskautta, vuodelta 1903 teki Smk 36,330:—; joka summa on noin 20,000 markkaa suurempi kuin sama summa vuonna 1902.

Yllämainittuun velottamiseen vuodelta 1903 sisältyvät myöskin tuu-<sup>Yleinen varasto-
makasiini.</sup> laaki- ja liikennemaksut niistä tavaroista, jotka on tullissa käytetty yleisessä varastomakasiinissa, yhteensä Smk 77,187:01, joka on suurin määrä koko sinä aikana, jolloin tullikäsittelyä makasiinissa on tapahtunut. Verrattuna velottamiseen vuodelta 1902 osottaa se lisäännystä Smk 14,185:40.

Pienempäin velottamis-erien, mittaussmaksujen ja makasiinivuokran<sup>Mittaussmaksut
ja makasiinin
vuokra.</sup> suhteen on mainittava ensimmäisestä että kaupungin mittaajia viime vuosina on käytetty mittaamassa vain suolaa sekä että 80 % mainitun tavarann mittaamisesta säädetystä maksusta menee palkkiona mittaajille. Jällempi maksu jakaantuu kauttakulkumakasiini-vuokraan, joka vuonna 1903 oli Smk 66:40, sekä paikkavuokraan tavaroista, jotka on säädetyn määrääjän yli jätetty kaupungin tavarasuojuksiin, mikä vuokra samalta vuodelta nousi Smk 4,238:40, josta kuitenkin suuri osa lienee peruutettu takasin liikennehäiriöiden aiheuttamain syiden vuoksi.

Ylöskanto on viime kuluneena vuonna tapahtunut tyydyttävällä tavalla ja on ulosottolaitosta tarvittu käyttää vain noin 2 % ulosottamiseen koko velotussummasta. Tileistä on lyhennyksiä poistettu Smk 390:25. Maksamattomasta summasta, joka vuoden vaihteessa teki Smk 11,005:43, on jo suurin osa saatu sisään ja jällellä olevasta ei saatane korkeintaan 150 markkaan nousevaa määrää perityksi.

Vuosien 1900—1902 rästeistä on kuluneena vuonna tullut sisään Smk 2,072:86, jonka lisäksi Smk 385:55 on tileista lyhennyksenä poistettu. Vuoden lopussa vielä jällellä olevasta määrästä äsken mainituilta kolmelta vuodelta, tehden Smk 419:23, ei mainittavampaa summaa maksettane.

Oheen liitetystä taulusta näkyy miten velotus ja ylöskanto jakaantuvat eri kuukausille puheena olevana tilivuonna (taululiite N:o 237).

Kustannukset Konttorin ylläpidosta, sen alaisen, pakkahuoneessa<sup>Menoja yllä-
pidosta.</sup> palvelevan henkilökunnan palkkauksesta, mittaajain palkkiosta, pakkahuoneen kalustamisesta sekä konttorihuoneiston ja tullitalossa yleisölle luovutettujen kaikkien huoneuksien valaisemisesta nousivat vuonna 1903 Smk 40,150:58 eli siis jotenkin samaan määrään, joka mainittuihin tarkoituksiin on ollut Konttorin käytettävänä ja joka oli 40,410:— nimittäin:

määräraha	III.	4.	Liikennekonttori	<i>Smk</i>	37,835:—
”	XIV.	9.	Työkalut	”	300:—
”	XVI.		Kalusto.	”	200:—
”	—		Valaistukseen	”	500:—
”	—		Kaupunginvaltuusmiesten käyttöva-		
”	—		roista	”	1,575:—

Samalla kun muutaissa määrärahoissa on pienempiä summia säästynyt on toisissa tullut käytetyksi määrätyn summan yli, kuitenkin niin pieniä määriä, ettei niitä jo siitäkään syystä oltu voitu menoarviota laadittaessa arvata. Niin on seuraavissa määrärahoissa tullut ylikäyttöä:

1) määrär. III 4. „Mittaajain palkkiota“ Smk 84: 40. Kun kuitenkin kaikkia ulosmaksuja kaupungin mittaaajain toimittamista mittauksista vastaa tulo mittaussmaksuina, joka esimerkiksi suolan mittaamisesta on 25 % suurempi mittaaajan palkkiota, niin tuottaa jokainen sellainen meno itse asiassa kaupungille tuloa.

2) määrär. III 4. „Käyttövarat“ Smk 168: 45, joka riippuu siitä, että Rahatoimikamari on rasittanut tätä erää Smkalla 439: 50 painatuskustannuksina liikennetaksan uudesta painoksesta suomen ja ruotsin kielillä; mikä on ylimääräinen menoerä, jota ei Konttori kulunkiarvioehdotusta tehdessään ollut voinut aavistaa; sekä

3) määrär. XVI erinäisten huoneustojen valaisemisesta tullitalossa Smk 68: 56, riippuen se satunnaisista seikoista.

Konttorin työt.

Konttorissa on työn paljous edelleenkin lisääntynyt. Ilmoituskirjain luku vuonna 1903 nousi 49,730 kpl. 45,503 vastaan v. 1902; joka seikka teki välttämättömäksi vuoden menosäännössä aavistamattoman työvoimain lisäämisen konttorissa. Siitä aiheutunut ylimääräinen meno oli kuitenkin vain pieni osa siitä summasta, jolla tulot kuluneena vuonna nousivat menosäännössä laskettua summaa suuremmaksi. Kustannukset Konttorin ylläpidosta ja muut ylläluetellut menot, joista Konttorin on tehtävä tili, tekivät vuonna 1903 vain 5,8 % Konttorin kaupungille mainittuna vuonna velottamista maksuista“.

Tuulaaki ylä-
maankaupun-
keihin menneis-
tää tavaroista.

Ylämaan kaupungeissa kannettua Helsingin kaupungille tulevaa tuulaakia kertyi yhteensä 6,640 markkaa 93 penniä eli 1,359 markkaa 7 penniä vähemmän kuin vuoden tuloarviossa oli laskettu.

Satamakont-
torin kanto.

Satamakonttorissa maksettavaksi pantujen maksujen määrästä annetaan tieto etempänä olevissa taululiitteissä. Tässä mainittakoon ainoastaan seuraavaa:

Vuoden kannosta, joka 40 ja 60 prosentin vähennyksellä kaupungissa säännöllisesti käyvistä höyrylaivoista, on 232,219 markkaa 98 penniä, on tullut Satamakapteenille 4 % 8,644 markkaa 40 penniä sekä Satamakirjurille 0,5 % eli 1,161 markkaa 10 penniä.

Satamakapteenille ja Satamakirjurille tuleva kantoprosentti.

Voimassa olevan 10 p:nä huhtikuuta 1888 annetun Helsingin kaupungin liikennetaksan mukaan, joka säättää että satamakonttoriin on otettava määrätty luku valantehneita parmaajia, jotka toimittamastaan mittauksesta itse saavat kantaa heille tulevan palkkion, oli vuoden kuluessa asetettuna yksi vanhempi ja viisitoista nuorempaa parmaajaa ja heidän toimintansa oli sellainen, että mitatuista 45,152 sylestä halkoja, 30 pennin keskihinnan mukaan, oli saatu Smk 13,545: 60, mistä kuudentoista miehen kesken jaettuna tuli Smk 846: 60 kullekin.

Parmaajat, pakkaajat ja räkäysmiehet

Pakkausta ja räkäystä varten oli satamakonttorissa kaksi henkilöä, joiden oli velvollisuus muun muassa tarvittaessa toimittaa näitä töitä; vuoden kuluessa räkättiin 505 tynnyriä tervaa, mikä 15 pennin mukaan tynnyriltä teki Smk 75: 75 eli kahdelle jaettuna Smk 37: 87.

Kaupunginvaltuuston Rahatoimikamarille antaman valtuutuksen¹⁾ nojalla myönsi Rahatoimikamari vuoden kuluessa seuraaville henkilöille ja yhtiöille kiinnittämisoikeuden kaupungin myymiin tontteihin ja niille rakennettuihin rakennuksiin sen tavallisen ensimmäisen kiinteyksen edellä, joka kaupungilla niihin on maksamattoman tontinlunastuksen tahin kaupungin lahjotetuista rahastoista annettujen lainojen vakuudeksi, nimittäin musiikkikauppias H. V. Schalinille²⁾, joka omistaa tontin N:o 9 korttelissa N:o 127 Tehtaankadun varrella, Pohjoismaiden osakepankin myöntämästä 375,000 markan lainamäärästä; *Osakeyhtiö Suojalle*³⁾, joka omistaa tontin N:o 35 korttelissa N:o 109 Vuorimiehenkadun varrella, kahdesta Suomen kaupunkien hypoteekikassan myöntämästä, yhteensä 230,000 markan lainasta; *Rautatieyöväen asuntoosakeyhtiö Svanille*⁴⁾, joka omistaa tontit N:o 21 Porvoonkadun ja 50 Fredriksberginkadun varrella korttelissa N:o 374, Suomen kaupunkien hypoteekikassan myöntämästä 95,000 markan lainasta; *Työväen asuntoosakeyhtiö Otavalle*⁵⁾, joka omistaa tontin N:o 21 korttelissa N:o 324 Alppikadun varrella, 40,000 markan valtiolainasta; *Työväen asuntoosakeyhtiö Nordstjernan Pohjantähdelle*⁶⁾, joka omistaa tontin N:o 4 Pietarinkadun varrella korttelissa N:o 135, 80,000 markan valtiolainasta; *Työväenasuntoosakeyhtiö Aholle*⁷⁾, joka omistaa ton-

Kiinteyksen jällellemäksi siirtäminen.

¹⁾ Kts. 1901 vuoden kert. ss. 83—85. — ²⁾ Rhtkn pöytäk. helmik. 19 p. 22 §. — ³⁾ S:n s:n helmik. 26 p. 14 §. — ⁴⁾ S:n s:n maalisk. 19 p. 26 §. — ⁵⁾ S:n s:n toukok. 14 p. 56 §. — ⁶⁾ S:n s:n toukok. 14 p. 32 §. — ⁷⁾ S:n s:n kesäk. 18 p. 30 §.

tit N:ot 42, 44, 46 ja 48 Fredriksberginkadun, N:ot 17 ja 19 Porvoonkadun ja N:o 3 Viipurinkadun varrella, kaikki tontit korttelissa N:o 374, 200,000 markan valtiolainasta; talonmistaja A. Gratschoffille¹⁾, joka omistaa tontin N:o 8 Metsästäjänkadun varrella korttelissa N:o 19, puolen prosentin vakuudeksi 50,000 markan lainasta, jonka Suomen kaupunkien hypoteekikassa oli hakijalle myöntänyt; *Helsingin Työläisten asuntoosakeyhtiölle*²⁾, joka oli anonut saada kaupungilta lunastaa tontit N:ot 1, 3, 5, 7 ja 9 Porvoonkadun, 30, 32, 34 ja 36 Fredriksberginkadun sekä 28 Fleminginkadun varrella, kaikki mainitut tontit korttelissa N:o 362, 350,000 markan valtiolainasta; sillä ehdolla että hakijat erinäisissä tapauksissa asettivat Kamarin hyväksymän täytetakauksen. — Sitävastoin hylkäsi Kamari koristemaalari K. K. Hellstenin kuolinpesän³⁾ ja kauppias J. Pelinin⁴⁾ samassa tarkoituksessa tekemät hakemukset.

Kuoletuslainoja
lahjoitetuista
rahastoista.

Rahatoimikamarille oli Rahatoimikonttori tehnyt esityksen kuoletuslainojen myöntämisestä kaupungin lahjoitetuista rahastoista, jotka kymmenen vuotta sekä lainan antajan että sen saajan puolelta olisivat irtisanomattomat ja joista vuotuinen korko ensimmäistä kiinitystä vastaan olisi 5 ja toista 5½ % sekä kummassakin tapauksessa vuotuinen kuoletus ½ %; Kamari hyväksyi⁵⁾ periaatteellisesti tämän ehdotuksen, mutta katsoi kuitenkin, että lainaehtojen määrääminen oli tehtävä kussakin eri tapauksessa harkinnasta riippuvaksi.

Määräraha ylimääräisiä poliisikonstaapeleita varten.

Rahatoimikamarille tiedoksi ilmoitti Maistraatti että Keisarillinen Senaatti oli sallinut läänin Kuvernöörin 20 ylimääräisen konstaapelin palkkamiseksi kaupungin polisilaitokseen 1903 vuoden kuluessa yleisistä varoista käyttää enintään 27,200 markan suuruisen summan, ja päätti Kamari⁶⁾ asianomaista toimenpidettä varten tästä antaa tiedon Rahatoimikonttorille.

Dannström puolisojen testamentti.

Rahatoimikamarin Valtiovarastoa vastaan alottama⁷⁾ oikeudenkäynti, joka koski Valtiovaraston velvoittamista Helsingin kaupungille luovuttamaan sitä 10,000 markan suuruisia rahamäärää, jonka edesmennyt säveltäjä Isidor Dannström ja hänen puolisonsa Rosa Dannström kirjallisella testamentilla kesäkuun 9 p:ltä 1896 sekä siihen joulukuun 3 p:nä samana vuonna tehdyllä lisäyksellä olivat lahjottaneet Helsingin kaupungin sairaalalle toipuvain kodin pohjarahastoksi, oli kaupungin Raastuvanoikeudessa ratkaistu⁸⁾ päätöksellä helmikuun 25 p:ltä, millä päätöksellä, jota vastaan Valtiovaraston puolelta veto oli pidätetty, Raastuvanoikeus oli

¹⁾ Rhtkn pöytäk. elok. 20 p. 13 §. — ²⁾ S:n s:n jouluk. 10 p. 2 §. — ³⁾ S:n s:n helmik. 5 p. 12 §. — ⁴⁾ S:n s:n huhtik. 9 p. 5 §. — ⁵⁾ S:n s:n lokak. 1 p. 27 §. — ⁶⁾ S:n s:n tammik. 15 p. 33 §. — ⁷⁾ Kts 1902 vuoden kert. s. 186. — ⁸⁾ Rhtkn pöytäk. maalisk. 26 p. 14 §.

velvoittanut Valtiovaraston Rahatoimikamarille luovuttamaan puheenalaisen summan 5 %:n vuotuisella korolla marraskuun 5 p:stä 1902 siihen saakka kuin suoritus tapahtuu.

Kaupungin kansakoulujen Johtokunnan esityksestä päätti¹⁾ Rahatoimikamari, muuttamalla maaliskuun 22 p:nä 1900 tekemän päätöksen, pidättäen Carl Knut Galetskin „köyhäin ruotsalaisten kansakoululasten ylläpitämistä varten“ perustaman rahaston vuosikorosta $\frac{1}{10}$, jättää jällellä olevat $\frac{9}{10}$ ruotsalaisten koulujen opettajain ja opettajattarien tarkotusta varten valitsemalle toimikunnalle, jolle jätettäisiin huoleksi tilintekoa vastaan sopivimmalla tavalla varoja myöten hankkia näiden koulujen suurimmassa tarpeessa oleville oppilaille lukukausien aikana riittävää ravintoa ja vaatetusta.

C. K. Galetskin rahaston korkojen käyttäminen.

Axel Fredrik Laurellin stipendirahastosta käytettävissä oleva korko 100 markkaa jaettiin²⁾ tältä vuodelta „Lärovärket för gossar och flickor“ ja „Nya svenska lärovärket“ nimisten koulujen kesken.

Laurellin stipendirahasto.

c) *Erinäisiä muita Rahatoimikamarin käsittelemiä asioita.*

Luetteloa kaupungin kiinteästä omaisuudesta täydennettiin vuoden kuluessa merkitsemällä kaupungin kiinteistökirjoihin kaikki muutokset, joita vuoden kuluessa oli kiinteistöjen käyttämisessä sattunut.

Kiinteistökirjan täydentäminen.

Kaupungin vakuusasiakirjat tarkastettiin kaksi kertaa vuoden kuluessa ja sattuneissa tapauksissa ryhdyttiin tarvittaviin toimenpiteisiin kaupungin oikeuden säilyttämiseksi.

Vakuusasiakirjain tarkastus.

Paitsi niissä tapauksissa, jolloin Rahatoimikamari asianomaisten viranomaisten vaatimuksesta antoi ainoastaan selityksen, valvottiin Rahatoimikamarin toimesta kaupungin puhevaltaa tuomioistuimessa niissä asioissa, missä kaupunki oli asianosaisena tai sillä muuten oli jotakin etua valvottavana.

Kaupungin oikeuden valvominen oikeudenkäynneissä, takausasioissa, konkurseissa y. m.

Yhteensä 54 tapauksessa hankki Rahatoimikamari kiinnityksen tontteihin ja rakennuksiin, nimittäin 21 tapauksessa tehdyistä vuokrasopimuksista ja 33 tapauksessa myytyjen tonttien kauppahintaa vastaavista velkakirjoista.

Hankittuja ja uudistettuja kiinnityksiä.

Vuoden kuluessa hyväksyi Rahatoimikamari 15 takauksittomusta tehdyistä vuokrasopimuksista, 1 hankinnasta, 30 myytyjen tonttien kaup-

Hyväksytyjä takauksittomuuksia.

¹⁾ Rhtkn pöytäk. maalisk. 19 p. 24 §. — ²⁾ S:n s:n huhtik. 9 p. 17 §.

pahinnan suorittamisesta sekä 2 täytetakaussitoumusta kiinnityksiä jällelmäksi siirrettäessä.

Hyväksytyjä
rakennuspii-
rustuksia.

Yhteensä 22 tapauksessa hyväksyi Rahatoimikamari sinne annettuja piirustuksia kaupungin vuokramaille tehtäväksi aiottuihin rakennuksiin ja entisten muutoksiin, nimittäin 1 rakennusyritykseen Leppäsuon alueella, 1 Bergan, 2 Kallion, 1 Mustikkamaan, 1 Eläintarhan huviloiden, 5 Humlebergin, 1 Kottbyn, 3 Meilansin, 1 Rosavillan, 2 Stengårdin, 2 Surutoin-huvilan alueella, 1 Sörnäisten Rantatien varrella sekä 1 Töölön sokeri-tehtaan alueella.

Keisarillisen
perheen juhla-
päivän vietto.

Rahatoimikamarin tiedoksi ilmoitti¹⁾ Maistraatti, että Keisarillisen Senaatin määräyksen mukaan sitä järjestystä, joka Keisarillisten ja Keisarillisen perheen juhlapäivän vietosta oli hovioikeuksien, tuomiokapituli-
lien ja alioikeuksien noudatettavaksi erinäisissä Armollisissa määräyksissä säädetty, nyttemmin oli ulotettu m. m. kaikkien lääninhallitusten ja niiden valvonnan alla olevain yleisten laitosten seurattavaksi; eikä niin muodoin mainittuina päivinä saataisi pitää kokouksia tahi sellaisia yleisiä toimituksia, joihin yleisöä kuulutusten tahi muiden tiedonantojen kautta kutsutaan.

Lupa biljardin
pitämiseen.

Rahatoimikamarin tiedoksi oli Maistraatti ilmoittanut, että läänin Kuvernööri oli antanut ravintoloitsija O. Bengtssonille luvan talossa N:o 14 Länsi- Henrikinkadun varrella pitää biljardia; Kamari antoi²⁾ tästä asian-omaista toimenpidettä varten Rahatoimikonttorille tiedon.

Murskakivien
myynti.

Rakennuskonttorin esityksestä päätti³⁾ Rahatoimikamari että murskakiviä saisi kaupungin varastosta myydä halullisille ostajille 3:60 Smk hinnasta.

Kalastuksen val-
voja.

Maistraatilta oli Rahatoimikamarille tullut ilmoitus siitä että Maistraatti oli määrännyt entisen tullivahtimestarin O. B. Brennerin vuonna 1904 olemaan kalastuksen valvojana Helsingin kaupungin molemmissa piireissä ja Kamari antoi tästä tiedon⁴⁾ Rahatoimikonttorille noudatettavaksi.

Toimitettuja
katselmuksia.

Paitsi erinäisiä katselmuksia ehdotuksen tekemistä varten tilojen vuokralle antamisesta ja varastopaikkain, kivilouhimoin y. m. tilapäisesti vuokralle antamisesta määräsi⁵⁾ Rahatoimikamari, että vuoden kuluessa seuraavat tilat olivat tarkastettavat n. k. kolmivuotiskatselmuksilla nimittäin: Guntähden säteritila, Kallio N:ot 7 ja 9 1:n linjan varrella, N:ot 4, 6, 8, 21 ja 35 2:n linjan varrella, N:ot 19, 26 ja 28 4:n linjan varrella sekä N:o 8 5:n linjan varrella, huvilat Holmnäs Alpen, Viksberg, huvilat litt:

¹⁾ Rhtkn pöytäk. huhtik. 9 p. 22 §. — ²⁾ S:n s:n heinäk. 2 p. 7 §. — ³⁾ S:n s:n lokak. 29 p. 32 §. — ⁴⁾ S:n s:n jouluk. 31 p. 6 §. — ⁵⁾ S:n s:n kesäk. 25 p. 29—34 §§.

a, b, c ja d Surutoin- alueella, kaikki Åsin asuntotontit, tontti F. ja palstat N:ot 1, 3, 5, 8, 10, 11, 16, 17 ja C 3 sekä Munainsäilytysosakeyhtiön tehdastontti samoin Åsin alueella, tontit N:ot 1 ja 3 Wallinin kujan varrella, Sörnäisten oluttehtaan alue, Bäckdalin istutus sekä Parviaisen tynnöritehtaan alue, Berguddin tonttipaikka, Ekon tila sekä Kansankodin siinä sijaitseva tonttipaikka, Strömbergin tehdastontti, Lundbergin asuntotontti, tontti N:o 4 Säästöpankin Rantakadun varrella, Eläintarhan huvila N:o 8, Diakonissalaitos, Tallbergin huvila, Meilansin huvilat N:ot 9, 13, 16, 17 ja 19 sekä siellä sijaitsevat Suomen Puutarhayhdistyksen istutukset, Konkolan tonttipaikka Malmilla, Brondinin sikotarha, Helsingin Raitiotie- ja Omnibususakeyhtiön, valtioneuvos Qvistin ja kirvesmies Erikssonin tontit Rosavillassa, Humlebergin istutukset sekä tontti N:o 17, Seurasaari Taipaleen tila, Strömstenin istutus, Läntisen Kaivopuiston huvilat N:ot 1 a, 1 b, 4, 5 ja 6 sekä saaret Mustikkasaari, Palosaari, Korkeasaari, Sumparn, Nihti, palstat N:ot 1, 2 ja 3 Pohjoisella Blekholmalla, Eteläinen Blekholma, Liuskasaari, Örholma ja Edessaari. Edelleen määrättiin ¹⁾ lähtökatselmuksella tarkastettaviksi Fägelvik, Södervik litt. a, b, c ja d, sekä varastopaikat N:ot 2 ja 11 Sörnäisten alueelle N:o 21.

Rahatoimikamariin kuuluivat vuoden kuluessa Ylitirehtööri Alexis Rahatoimikamarin jäsenet. Gripenberg (puheenjohtaja), protokollasihteeri A. Aminoff (varapuheenjohtaja), hovineuvos C. Nummelin, ratatirehtöörinassistentti Th. Frosterus, talonomistaja K. R. Åström sekä översti I. Gordie. Varajäseninä olivat: arkkitehti V. Aspelin, nimituomari E. Indrenius ja nimituomari J. Ugglä.

Rahatoimikamarilla oli vuoden kuluessa 64 kokousta, joista 53 vakinaista ja 11 ylimääräistä. Niissä käsiteltiin 1,226 diarioon merkittyä asiaa, joista oli edellisestä vuodesta ratkaisemattomia 114 ja uusia 1,112. Niistä saatettiin loppuun 1,071 ja 155 jäi toimenpiteen varalle. Maksu- määräyksiä annettiin 4,300. Pykälät Rahatoimikamarin pöytäkirjoissa olivat luvultaan 1,868 ja kirjeiden luku 302.

Rahatoimikamarin kokoukset, käsitellyt asiat y. m.

¹⁾ Rhtkn pöytäk. kesäk. 25 p. 33 §.